

שלחן ערוך

אורה חיים

TRANSLATED
& EXPLAINED

הלכות שבת
הדלקת נרות

מכון
סמיכה

שלחן
ערוך
אורה חיים
TRANSLATED
& EXPLAINED

Copyright © 2026 by
Machon Smicha LLC
Online Rabbinical Ordination
Program
onlinemachon.com
info@onlinemachon.com

מכון
סמיכה

All rights reserved.

This publication, or any part thereof, may not be reproduced in any form, or by any means, including electronic, photographic, or mechanical, or by any sound recording system, or by any device for storage or retrieval of information, without the written permission of the publisher.

About this Sample

This is a sample from Machon Smicha's upcoming Hilchos Shabbos program. More specifically, it is an excerpt from the first unit of the course - Hadlakas Neiros, the laws, concepts, and practical guidance surrounding the lighting of Shabbos candles. It is intended to give you a sense of the clarity, structure, and depth of the program, along with how our Translated and Explained Shulchan Aruch works.

The complete Shabbos program is comprised of ten comprehensive units, each dedicated to a core area of Shabbos observance:

1. *Hadlakas Neiros*
2. *Kiddush*
3. *The Three Seudos*
4. *Havdalah*
5. *The Tefillos of Shabbos*
6. *Bishul*
7. *Muktzeh*
8. *Borer*
9. *Refuah*
10. *Amirah L'nachri*

This work is far more than a simple translation of the Shulchan Aruch. Each page spread is laid out for maximum clarity and usability. The right side presents a fully reformatted Shulchan Aruch text with an upgraded typeset and integrated primary commentaries, preserving their traditional placement while remaining clean and readable.

The left side provides a comprehensive English section, including background and sources, a precise and clearly marked translation, in-depth explanations of the major commentaries and later authorities, practical contemporary applications, and detailed notes for further study.

This structure ensures a rigorous yet accessible learning experience for both developing and advanced students of halachah.

Hilchos Shabbos

Hadlakas Neiros

Siman 263 **1**

Who is obligated to light Shabbos candles, and if one errs on a cloudy day

Se'if 1 1
Se'if 2 5
Se'if 3 6
Se'if 4 8
Se'if 5 10
Se'if 6 12
Se'if 7 15

Foreword

”הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר...”

“...Moshe began to explain the Torah to them well.” (*Devarim*1:5)

”בשבעים לשון פרשה להם”

“He explained it to them in seventy languages.” (*Rashi*)

From the moment *Moshe Rabbeinu* received the *Torah* at *Har Sinai*, he ensured that it would be accessible to every Jew, explaining it in seventy languages so that no one would be excluded from its wisdom. And throughout the generations, this principle has remained a guiding force: *Torah* must always be within reach, with every effort made to facilitate its study for all.

It is in this spirit that the Translated and Explained *Shulchan Aruch* was created, an edition that *bézas Hashem* will make the study of *Shulchan Aruch* accessible, clear and engaging for all who seek to learn from it.

The *Shulchan Aruch* is a foundational *sefer* in the life of every *Torah* Jew. It serves as the definitive guide for daily *avodas Hashem* and *shmiras hamitzvos*. And yet, for too many, it has remained a closed book, difficult to access due to its language, style, and complex *Halachic* reasoning. Until now. The Translated and Explained *Shulchan Aruch* is designed to open its doors, offering a path to deeper understanding and appreciation of *Halachah*.

Structure and Features

This work is far from simply a translation. It provides the tools to engage with the mechanics of each *Halachah*, and delve into its deep and underlying reasonings.

The structure of this edition ensures that learners can study the *Shulchan Aruch* in depth, with no compromise on rigor or comprehensiveness. Whether one is new to *Halachah* or an advanced learner seeking clarity, this edition provides the tools necessary for meaningful *limmud hatorah*.

The layout is designed for clarity and ease of use.

The Right Side

Shulchan Aruch Text – Found on the right side of each page-spread, the *Shulchan Aruch* has been fully reformatted, with an upgraded typeset and a carefully structured layout to enhance readability. The primary *nosei keilim* (commentaries) have been incorporated in a way that preserves their traditional placement while keeping the text clear and uncluttered.

The Left Side

The English Section – Found on the left side of each page spread, this section is divided into five components, each serving a critical role in facilitating the understanding of the *Halachah*:

Introduction – This section provides necessary background for each Halachah, tracing its sources from the Torah, Mishnah, Gemara, Rishonim, Tur, Beis Yosef, and beyond. It also clarifies key concepts that form the basis of the Halachah.

Translation – A precise, word-for-word rendering of the Shulchan Aruch. To maintain fidelity to the text while ensuring readability, exact translations are bolded, while additional words for clarification appear in regular font. Additionally, each *Halachah* is divided into sections, with brief introductions providing context for what follows.

Discussions and Explanations – A comprehensive step-by-step presentation of the major commentaries on the *Shulchan Aruch*, as well as *poskim*, including *Magen Avraham*, *Taz*, *Shulchan Aruch Harav*, *Mishnah Berurah*, and many others. This section also includes explanations and rulings from later *Halachic* authorities, along with practical applications for modern life, and relevant contemporary discussions.

Sources and Notes – A detailed footnote section providing advanced references, some additional commentary, and further sources for deeper study.

Mekoros - A short section at the beginning of each *Halachah* which lists the sources, in Hebrew, for the primary citations throughout that *Halachah*. Primarily for advanced learners who wish to study the source texts independently and in depth.

A Note About Transliterations

This edition frequently uses transliterations for Hebrew terms. The first time a term appears, it is typically accompanied by a translation or explanation to help orient the reader, and then in subsequent appearances, the term is often left untranslated.

This approach is designed to help learners become familiar with the original language of the *Shulchan Aruch*, to engage more directly with its terminology, and to develop the ability to study the material in a more authentic and immersive way.

A glossary at the back of the *sefer* provides translations for all transliterated terms.

A Final Word

This *sefer* stands as a testament to the dedication of all who contributed to its creation. May it serve as a resource for all who seek to deepen their knowledge of *Halachah* and strengthen their connection to *Hashem*.

Finally, in the merit of this Torah study, may we soon witness the fulfillment of the following prophecy with the coming of *Moshiach*:

“כִּי אֶזְאָה־פֶּן אֶל־עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקֹרֵא כָּל־מִן בְּשֵׁם ה' לְעַבְדוֹ שְׂכֵם אֶחָד”

"For then I shall convert all people to a pure language so that they may call in the name of Hashem, to worship Him of one accord."

רסג א א יהא זהיר. וידליק בכל החדרים שהולך שם [מטה משה רש"ל] עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים דזכור ושמור בדבור אחד נאמרו [שם] וכן נוהגין בבית הכנסת ב"ח. ובעולת שבת כתוב דאסור דהוי כמדורה ולא ראה בד"מ

ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים: (ח) שואל על הפתחים. דהיא עיקר סעודת שבת ואין זה בכלל עשה שבתך חול וכו' ועמ"ש סימן רמ"ב ועיין ריש סימן תרע"א: (ג) הנשים מוזהרות. ואפילו אם ירצה

בסי' תרע"א עמ"ש שם ועיין לקמן סעיף ח' דאדרבה מצוה להרבות לאור: (ב) ויכולין להוסיף. ויש נוהגין להדליק ד' נרות וי"א עשרה [של"ה]:

סימן רסג

מי ומי המדליקין ואם מעו ביום המעונן. וכו' יז סעיפים:

א א איהא זהיר לעשות^[א] נר יפה ביוש מכוונים לעשות שתי פתילות אחד כנגד זכור ואחד

כנגד שמור: הנה^[ב] ויכולין^[ג] להוסיף ולהדליק ג' או ד' נרות וכן נהגו. האשה^[ד] ששכחה^[ה] פעם אחת להדליק מדלקת כל ימיה ג' נרות (מהרי"ל) כי יכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר ובלבד שלא יפחות (אשירי ומרדכי מסכת ראש השנה ריש פרק יום טוב):

ב יאחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת אפילו אין לו^[ו] מה יאכל^[ז] שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת הוא:

ג ינהנים^[ח] מוזהרות בו יותר^[ט] מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי^[י] הבית וואם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום^[יא] נר שבת קודם וכן אם אין ידו משגת לקנות נר שבת ונר לחנוכה נר

הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת [ב"ח]. וכשהיא יולדת בשבת ראשונה מדליק הבעל ומברך [מנהגים מטה משה (סי' תכג) ושל"ה] משמע דבימי נידותה האשה מברכת בעצמה ועמ"ש סימן פ"ח: (ז) מפני שמצויות. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות [כתבים]: (ח) נר שבת קודם. אע"ג דקידוש דאורייתא מ"מ על היין דרבנן כמ"ש ריש סימן ער"א: (ט) משום שלום הבית. ולכן אם יש לו נר אחד סגי ויקנה אח"כ לקידוש או לנר חנוכה ומ"מ גם בחנוכה בנר אחד סגי. נ"ל דסומא ג"כ תברך דהא נהנה ג"כ ממאורות וכמ"ש סימן ס"ט וק"ו היא מנר חנוכה כמ"ש סוף סימן תרע"ה ע"ש ומ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת בשלחן אחד עם אחרים לא תברך עיין סעיף ח' דהא ליכא שמחה גבה:

ג פעם אחת. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כי הדבר משום הכירא שתהיה זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת [ב"ח]. ומהאי טעמא נ"ל דאם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בה א"צ להוסיף: (ב ד) מה יאכל. פירוש וצריך לקנות במעות שבידו לאכול בודאי אכילתו קודם לנר שבת, וכן משמע ברא"ש פרק ערבי פסחים (סי' יז) אהא דמקשה פשיטא דנר עדיף מייני קידוש דאפשר לקדש אפת ולא קא משני דאשמעינן דבמקום שאין לו פת נר עדיף אלא ודאי פת עדיף, וכן משמע בגמ' שם דף ק"א דלא היה מקפיד רבה על הנר רק על האכילה ועיין סוף סימן רע"ג.

שבת^[א] קודם^[ב] משום שלום הבית דאין שלום בבית בלא נר ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולקנות נר לחנוכה עיין לקמן סימן תרע"ח:

באר הגולה

רסג א. א. טור מהא דר' הונא שבת כ"ג: ב. טור והכל בו בסימן כ"ד: ג. לשון הרמב"ם בפ"ה מהלכות שבת ה"א מהא דרב שבת כ"ה: ד. שבת ל"א: ה. הרמב"ם שם ה"ג: ו. שבת כ"ג:

באר היטב

אם נזכרת קודם זמן איסור הדלקה תברך עוד אבל לאחר זמן איסור הדלקה לא תברך. כנה"ג בשם מהר"י ברונא. ועיין תשובת נחלת שבעה סימן ח'. ואשה שהגיע זמן טבילתה לבילי שבת טוב יותר שבעלה ידליק ויברך ויש נוהגות שהולכת לביתה בין חפיפתה לטבילתה ומדליקה וחוזרת לטבילה וכתב אליהו זוטא שמעתי שקצת נשים נוהגות ע"פ זקני הגאון ז"ל שמדליקות בבית הטבילה ועיין תשובת מהרי"ל סימן כ"ג: ב [ד] מה יאכל. פי' וצריך לקנות במעות שבידו לאכול דבוראי אכילתו קודם לנר שבת ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים. מ"א: ג [ה] מוזהרות. ואפי' אם ירצה הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת ב"ח. חוץ אם היא יולדת עי' ס"ק ג' מש"ש: [ו] הבית. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות. כתבים: [ז] קודם. ונר אחד סגי וכן בחנוכה. מ"א:

רסג א [א] נר יפה. וידליק בכל החדרים שהולך שם מט"מ. עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים ביחד זכר לזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו וכן נוהגין בבה"כ ב"ח. ואסור להדליק נרות של שבת משעוה הבאה מבית תפלתם עי' סימן קנ"ד סעיף י"א: [ב] להוסיף. ונוהגין להדליק ד' נרות כנגד ד' ימי השבוע וכ"כ האר"י ז"ל: [ג] ששכחה. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כדי שתהא זהירה בכבוד שבת. ואם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בזה א"צ להוסיף וסומא ג"כ תברך דהא נהנית ג"כ ממאורות מ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת עם אחרים בשלחן אחד לא תברך מ"א עי' ס"ח. אשה היולדת מדליק הבעל את הנרות בשבת ראשון ומברך. מנהגים מט"מ ושל"ה. ובימי נדוהת האשה מברכת בעצמה ע"ל סימן פ"ח ובכנה"ג כתב שיש להביא הנר לפני היולדת ותברך היא בעצמה. ואשה ששכחה ולא ברכה על הדלקה

סימן רסג | SIMAN 263

מי ומי המדליקין ואם טעו ביום המעונן

Who is obligated to light Shabbos candles, and if one errs on a cloudy day

סעיף א'

מקורות: שבת כג. | מהר"ל מנהגים הלכות שבת אות א'

What is the *mitzvah* of lighting *Shabbos* candles?

The *Gemara*¹ states that there is a *mitzvah* to light candles for *Shabbos*. The *Rishonim* debate whether the obligation is *mid'oraisa*² or *mid'rabbanan*³ in nature, with most *poskim*⁴ maintaining that it is *mid'rabbanan*.

The *Rishonim* provide two reasons for this *mitzvah*:

- 1) *Kavod Shabbos* (the honor of *Shabbos*): The *Shabbos* meal should be eaten in an atmosphere of dignity and honor; the illumination provided by the candles contributes to this.⁵
- 2) *Shalom Bayis* (a tranquil home): Moving around in a dark home is unpleasant and can lead to accidents, such as tripping over furniture or bumping into walls. Therefore, *Chazal* instituted the *mitzvah* of lighting candles in the home, to enhance the tranquility of the *Shabbos* experience.⁶

Sources & Notes

---

1. *Shabbos* 25b.

2. *Rishonim* who maintain that the obligation is *mid'oraisa*: *Bahag* [Aseh 138] and *Yereim* [429]. This is also the view of *Elyah Rabba* [671:2].

3. *Rishonim* who maintain that the obligation is *mid'rabbanan*: *Rambam* [*Shabbos* 5:1], *Rashba* [*Shu"t* 4:295], *Ritva* [*Shabbos* 34a s.v. *V'eim*], and *Meiri* [*Shabbos* 25b].

4. *Levush* [263:4], *Pnei Yehoshua* [*Shabbos* 45a s.v. *V'lulei*], *Shulchan Aruch Harav* [263:8], and *Tiferes Yisrael* [*Uktzin* ch. 3 n. 95].

5. See *Rashi* [25b s.v. *Chovah*] and *Rambam* [*Shabbos* 30:5]. *Rambam* elsewhere [5:1] writes that lighting candles is an obligation due to both *kavod Shabbos* and *oneg Shabbos*. *The Brisker Rav* [*Chiddushei R' Chaim on Shas* 11] notes that *Rambam* describes *Shabbos* candles as being both a form of *Kavod Shabbos* [30:5] and of *Oneg Shabbos* [5:1]. He points out

that *Rambam*, who is always so meticulous with the language and placement of *halachos* within *Mishneh Torah*, cites these laws in two locations, under two separate categories, and explains that according to *Rambam*, the difference between *Kavod Shabbos* and *Oneg Shabbos* is that *Kavod Shabbos* refers to preparations that are performed before *Shabbos* in order to honor *Shabbos* (such as doing laundry or bathing), whereas *Oneg Shabbos* refers to the delight one experiences on *Shabbos* itself (such as eating the *Shabbos* meals). *The Brisker Rav* elaborates that lighting *Shabbos* candles is relevant to both categories. When one lights candles on *Erev Shabbos* in anticipation of *Shabbos*, one fulfills the *mitzvah* of *Kavod Shabbos*; when one eats the meal on *Shabbos* evening by the light of the *Shabbos* candles, their illumination contributing to the ambiance, he fulfills the *mitzvah* of *Oneg Shabbos*.

רסג א א יהא זהיר. וידליק בכל החדרים שהולך שם [מטה משה רש"ל] עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים דזכור ושמור בדבור אחד נאמרו [שם] וכן נוהגין בבית הכנסת ב"ח. ובעולת שבת כתוב דאסור דהוי כמדורה ולא ראה בד"מ

בסי' תרע"א עמ"ש שם ועיין לקמן סעיף ח' דאדרבה מצוה להרבות לאור: (ב) ויכולין להוסיף. ויש נוהגין להדליק ד' נרות וי"א עשרה [של"ה]:

(ג) פעם אחת. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כי הדבר משום הכירא שתהיה זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת [ב"ח]. ומהאי טעמא נ"ל דאם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בה א"צ להוסיף: (ד) מה יאכל.

פירוש וצריך לקנות במעות שבידו לאכול בודאי אכילתו קודם לנר שבת, וכן משמע ברא"ש פרק ערבי פסחים (סי' יז) אהא דמקשה פשיטא דנר עדיף מייני קידוש דאפשר לקדש אפת ולא קא משני דאשמעינן דבמקום שאין לו פת נר עדיף אלא ודאי פת עדיף, וכן משמע בגמ' שם דף ק"א דלא היה מקפיד רבה על הנר רק על האכילה ועיין סוף סימן רע"ג.

ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים: (ח) שואל על הפתחים. דהיא עיקר סעודת שבת ואין זה בכלל עשה שבתך חול וכו' ועמ"ש סימן רמ"ב ועיין ריש סימן תרע"א: (ט) הנשים מוזהרות. ואפילו אם ירצה

הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת [ב"ח]. וכשהיא יולדת בשבת ראשונה מדליק הבעל ומברך [מנהגים מטה משה (סי' תכג) ושל"ה] משמע דבימי נידותה האשה מברכת בעצמה ועמ"ש סימן פ"ח: (ז) מפני שמצויות. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות [כתבים]: (ח) נר שבת קודם. אע"ג דקידוש דאורייתא מ"מ על היין דרבנן כמ"ש ריש סימן ער"א: (ט) משום שלום הבית. ולכן אם יש לו נר אחד סגי ויקנה אח"כ לקידוש או לנר חנוכה ומ"מ גם בחנוכה בנר אחד סגי. נ"ל דסומא ג"כ תברך דהא נהנה ג"כ ממאורות וכמ"ש סימן ס"ט וק"ו היא מנר חנוכה כמ"ש סוף סימן תרע"ה ע"ש ומ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת בשלחן אחד עם אחרים לא תברך עיין סעיף ח' דהא ליכא שמחה גבה:

סימן רסג

מי ומי המדליקין ואם מעו ביום המעונן. וכו' יז סעיפים:

א א איהא זהיר לעשות^[א] נר יפה ביוש מכוונים לעשות שתי פתילות אחד כנגד זכור ואחד

כנגד שמור: הנה^[ב] ויכולין^[ג] להוסיף ולהדליק ג' או ד' נרות וכן נהגו. האשה^[ד] ששכחה^[ה] פעם אחת להדליק מדלקת כל ימיה ג' נרות (מהרי"ל) כי יכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר ובלבד שלא יפחות (אשירי ומרדכי מסכת ראש השנה ריש פרק יום טוב):

ב יאחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת אפילו אין לו^[ו] מה יאכל^[ז] שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת הוא:

ג ינהנים^[ח] מוזהרות בו יותר^[ט] מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי^[י] הבית וואם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום^[יא] נר שבת קודם וכן אם אין ידו משגת לקנות נר שבת ונר לחנוכה נר

שבת^[יב] קודם^[יג] משום שלום הבית דאין שלום בבית בלא נר ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולקנות נר לחנוכה עיין לקמן סימן תרע"ח:

באר הגולה

רסג א. א. טור מהא דר' הונא שבת כ"ג: ב. טור והכל בו בסימן כ"ד: ג. לשון הרמב"ם בפ"ה מהלכות שבת ה"א מהא דרב שבת כ"ה: ד. שבת ל"א: ה. הרמב"ם שם ה"ג: ו. שבת כ"ג:

באר היטב

אם נזכרת קודם זמן איסור הדלקה תברך עוד אבל לאחר זמן איסור הדלקה לא תברך. כנה"ג בשם מהר"י ברונא. ועיין תשובת נחלת שבעה סימן ח'. ואשה שהגיע זמן טבילתה לבילי שבת טוב יותר שבעלה ידליק ויברך ויש נוהגות שהולכת לביתה בין חפיתה לטבילתה ומדליקה וחוזרת לטבילה וכתב אליהו זוטא שמעתי שקצת נשים נוהגות ע"פ זקני הגאון ז"ל שמדליקות בבית הטבילה ועיין תשובת מהרי"ל סימן כ"ג: ב [ד] מה יאכל. פי' וצריך לקנות במעות שבידו לאכול דבוראי אכילתו קודם לנר שבת ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים. מ"א: ג [ה] מוזהרות. ואפי' אם ירצה הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת ב"ח. חוץ אם היא יולדת ע"י ס"ק ג' מש"ש: [ו] הבית. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות. כתבים: [ז] קודם. ונר אחד סגי וכן בחנוכה. מ"א:

רסג א [א] נר יפה. וידליק בכל החדרים שהולך שם מט"מ. עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים ביחד זכר לזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו וכן נוהגין בבה"כ ב"ח. ואסור להדליק נרות של שבת משעוה הבאה מבית תפלתם ע"י סימן קנ"ד סעיף י"א: [ב] להוסיף. ונוהגין להדליק ד' נרות כנגד ד' ימי השבוע וכ"כ האר"י ז"ל: [ג] ששכחה. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כדי שתהא זהירה בכבוד שבת. ואם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בזה א"צ להוסיף וסומא ג"כ תברך דהא נהנית ג"כ ממאורות מ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת עם אחרים בשלחן אחד לא תברך מ"א ע"י ס"ח. אשה היולדת מדליק הבעל את הנרות בשבת ראשון ומברך. מנהגים מט"מ ושל"ה. ובימי נדותה האשה מברכת בעצמה ע"ל סימן פ"ח ובכנה"ג כתב שיש להביא הנר לפני היולדת ותברך היא בעצמה. ואשה ששכחה ולא ברכה על הדלקה

Both reasons are accepted by the *poskim* and one must fulfill both aspects of the *mitzvah* when lighting *Shabbos* candles.⁷

What is the reward for those who are careful to light *Shabbos* candles?

The *Gemara*⁸ states that one who is careful to light a candle for *Shabbos* and *Chanukah* will have sons who are *Torah* scholars. *Rashi*⁹ explains that this is based on the *passuk*,¹⁰ “*Ki ner mitzvah v'Torah ohv*” (For the commandment is a lamp and the *Torah* is light). Through observing the *mitzvah* of lighting a lamp for *Shabbos* and *Chanukah* one merits to bring the light of *Torah* into the world via one's children being *Torah* scholars.

Beis Yosef notes that according to *Tur*, the blessing of having children who are *Torah* scholars is only awarded to those who are careful to light a *beautiful* candle for *Shabbos*. Given that the *Gemara*¹¹ states elsewhere that there is an obligation to light a *Shabbos* candle, he explains, it seems unlikely that this special blessing is earned simply by fulfilling the basic obligation and lighting any type of candle. Rather, the blessing is only merited by those who are careful to go beyond the basic obligation and enhance it by lighting a beautiful candle.

How many candles should one light?

The obligation to light candles is fulfilled with the lighting of a single candle.¹² However, *Tur* cites a prevailing custom to light two candles, based on the fact that the *mitzvah* of *Shabbos* was given in two commandments: “*Zachor es yom Hashabbos l'kadsho*”¹³ (Remember the *Shabbos* day to make it holy) and “*Shamor es yom Hashabbos l'kadsho*”¹⁴ (Observe the *Shabbos* day to make it holy). The two candles symbolize these two commandments. *Maharil*¹⁵ adds that although the two candles commemorate the two commandments, women may light more than two candles if they wish.

What is the *halachah* if a woman forgot to light candles?

*Maharil*¹⁶ rules that if a woman forgets to light *Shabbos* candles one week, she is penalized by being subsequently required to light one candle more than the number she was generally accustomed to light until then. Therefore, if she lit two candles up until this point, she will light three candles from now onward.

Rama rules like *Maharil*.

Mechaber rules regarding the number of candles one should light.

יְהִי זְכוֹר וְיִאָּחַד כְּנֶגֶד שְׂמֹר
One should take care to make [i.e., use] a beautiful candle for *Shabbos*, וְיִשׁ מְכֻבָּד לְעִשׂוֹת ב' פְּתִילוֹת and there are those who

purposely have two wicks [i.e., two candles], אָחַד כְּנֶגֶד זְכוֹר וְיִאָּחַד כְּנֶגֶד שְׂמֹר one candle corresponding to the commandment of *Zachor* and one candle corresponding to the commandment of *Shamor*.

Rama rules regarding whether one may add candles beyond these two.

Sources & Notes

---

6. *Rashi* 25b s.v. *Hadlakas*.

7. See Introduction to *se'ifim vav* and *zayin* for further discussion on these two obligations.

8. *Shabbos* 23b.

9. S.v. *Banim*.

10. *Mishlei* 6:23.

11. *Shabbos* 25b.

12. *Shulchan Aruch Harav Kuntres Acharon* 1.

13. *Shemos* 19:8.

14. *Devarim* 5:12.

15. *Minhagim Hilchos Shabbos* 1.

16. *Minhagim Hilchos Shabbos* 1.

רסג א א יהא זהיר. וידליק בכל החדרים שהולך שם [מטה משה רש"ל] עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים דזכור ושמור בדבור אחד נאמרו [שם] וכן נוהגין בבית הכנסת ב"ח. ובעולת שבת כתוב דאסור דהוי כמדורה ולא ראה בד"מ

בסי' תרע"א עמ"ש שם ועיין לקמן סעיף ח' דאדרבה מצוה להרבות לאור: (ב) ויכולין להוסיף. ויש נוהגין להדליק ד' נרות וי"א עשרה [של"ה]: (ג) פעם אחת. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כי הדבר משום הכירא שתהיה זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת [ב"ח]. ומהאי טעמא נ"ל דאם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בה א"צ להוסיף: (ד) מה יאכל. פירוש וצריך לקנות במעות שבידו לאכול בודאי אכילתו קודם לנר שבת, וכן משמע ברא"ש פרק ערבי פסחים (סי' יז) אהא דמקשה פשיטא דנר עדיף מייני קידוש דאפשר לקדש אפת ולא קא משני דאשמעינן דבמקום שאין לו פת נר עדיף אלא ודאי פת עדיף, וכן משמע בגמ' שם דף ק"א דלא היה מקפיד רבה על הנר רק על האכילה ועיין סוף סימן רע"ג.

ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים: (ה) שואל על הפתחים. דהיא עיקר סעודת שבת ואין זה בכלל עשה שבתך חול וכו' ועמ"ש סימן רמ"ב ועיין ריש סימן תרע"א: (ו) הנשים מוזהרות. ואפילו אם ירצה

הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת [ב"ח]. וכשהיא יולדת בשבת ראשונה מדליק הבעל ומברך [מנהגים מטה משה (סי' תכג) ושל"ה] משמע דבימי נידותה האשה מברכת בעצמה ועמ"ש סימן פ"ח: (ז) מפני שמצויות. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות [כתבים]: (ח) נר שבת קודם. אע"ג דקידוש דאורייתא מ"מ על היין דרבנן כמ"ש ריש סימן ער"א: (ט) משום שלום הבית. ולכן אם יש לו נר אחד סגי ויקנה אח"כ לקידוש או לנר חנוכה ומ"מ גם בחנוכה בנר אחד סגי. נ"ל דסומא ג"כ תברך דהא נהנה ג"כ ממאורות וכמ"ש סימן ס"ט וק"ו היא מנר חנוכה כמ"ש סוף סימן תרע"ה ע"ש ומ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת בשלחן אחד עם אחרים לא תברך עיין סעיף ח' דהא ליכא שמחה גבה:

סימן רסג

מי ומי המדליקין ואם מעו ביום המעונן. וכו' יז סעיפים:

א א איהא זהיר לעשות [א] נר יפה ביוש מכוונים לעשות שתי פתילות אחד כנגד זכור ואחד

כנגד שמור: הנה ^(א) ויכולין ^(ב) להוסיף ולהדליק ג' או ד' נרות וכן נהגו. האשה ^(ג) ששכחה ^(ד) פעם אחת להדליק מדלקת כל ימיה ג' נרות (מהרי"ל) כי יכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר ובלבד שלא יפחות (אשירי ומרדכי מסכת ראש השנה ריש פרק יום טוב):

ב יאחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת אפילו אין לו ^(א) ^(ב) מה יאכל ^(ג) שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת הוא:

ג ^(א) הנשים ^(ב) מוזהרות בו יותר ^(ג) מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי ^(ד) הבית וואם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום ^(ה) נר שבת קודם וכן אם אין ידו משגת לקנות נר שבת ונר לחנוכה נר

שבת ^(א) קודם ^(ב) משום שלום הבית דאין שלום בבית בלא נר ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולקנות נר לחנוכה עיין לקמן סימן תרע"ח:

באר הגולה

רסג א. א. טור מהא דר' הונא שבת כ"ג: ב. טור והכל בו בסימן כ"ד: ג. לשון הרמב"ם ב"ה מהלכות שבת ה"א מהא דרב שבת כ"ה: ד. שבת ל"א: ה. הרמב"ם שם ה"ג: ו. שבת כ"ג:

באר היטב

אם נזכרת קודם זמן איסור הדלקה תברך עוד אבל לאחר זמן איסור הדלקה לא תברך. כנה"ג בשם מהר"י ברונא. ועיין תשובת נחלת שבעה סימן ח'. ואשה שהגיע זמן טבילתה לבילי שבת טוב יותר שבעלה ידליק ויברך ויש נוהגות שהולכת לביתה בין חפיפתה לטבילתה ומדליקה וחוזרת לטבילה וכתב אליהו זוטא שמעתי שקצת נשים נוהגות ע"פ זקני הגאון ז"ל שמדליקות בבית הטבילה ועיין תשובת מהרי"ל סימן כ"ג: **ב** [ד] מה יאכל. פי' וצריך לקנות במעות שבידו לאכול דבוראי אכילתו קודם לנר שבת ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים. מ"א: **ג** [ה] מוזהרות. ואפי' אם ירצה הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת ב"ח. חוץ אם היא יולדת ע"י ס"ק ג' מש"ש: **ו** [ו] הבית. ועוד מפני שהאשה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות. כתבים: **ז** [ז] קודם. ונר אחד סגי וכן בחנוכה. מ"א:

רסג א [א] נר יפה. וידליק בכל החדרים שהולך שם מט"מ. עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים ביחד זכר לזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו וכן נוהגין בבה"כ ב"ח. ואסור להדליק נרות של שבת משעוה הבאה מבית תפלתם ע"י סימן קנ"ד סעיף י"א: **[ב]** להוסיף. ונוהגין להדליק ד' נרות כנגד ד' ימי השבוע וכ"כ האר"י ז"ל: **[ג]** ששכחה. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כדי שתהא זהירה בכבוד שבת. ואם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בזה א"צ להוסיף וסומא ג"כ תברך דהא נהנית ג"כ ממאורות מ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת עם אחרים בשלחן אחד לא תברך מ"א ע"י ס"ח. אשה היולדת מדליק הבעל את הנרות בשבת ראשון ומברך. מנהגים מט"מ ושל"ה. ובימי נדותה האשה מברכת בעצמה ע"ל סימן פ"ח ובכנה"ג כתב שיש להביא הנר לפני היולדת ותברך היא בעצמה. ואשה ששכחה ולא ברכה על הדלקה

And they may add and light three or four candles, and doing so is [the accepted] custom.

Rama rules regarding the case of a woman who forgets on one occasion to light candles.

A woman who on one occasion forgot to light Shabbos candles

should light three candles for the rest of her days. because one may add to the designated number of candles [i.e., the two candles symbolizing *Zachor* and *Shamor*]. **with another purpose in mind so long as one does not subtract** from the two candles symbolizing *Zachor* and *Shamor*.

Discussions & Explanations

What should one do immediately after lighting candles?

Tur cites *Chazal*¹⁷ who state that one who is careful to light a *Shabbos* candle will merit to have sons who are *Torah* scholars. It is therefore commendable that after lighting the candles, the woman should pray that *Hashem* bless her with sons who will shine and excel in *Torah* study.¹⁸ *Kitzur Shulchan Aruch*¹⁹ adds that it is a *segulah* for women who have yet to be blessed with children to read the *Haftarah* of the first day of *Rosh Hashanah* (*Shmuel I* 1:2-10) after lighting the *Shabbos* candles.

Which rooms require Shabbos candles?

The *Rishonim* provide two reasons for the *mitzvah* of lighting *Shabbos* candles: *Kavod Shabbos* (the honor of *Shabbos*); and *Shalom Bayis* (a tranquil home).

Both reasons are accepted by the *poskim*.²⁰

One of the practical applications that emerges from this is the requirement to light candles not

only where the evening meal will be eaten, but also in all other rooms that will be used over *Shabbos*. If the only reason for lighting candles was *Kavod Shabbos*, one would only be obligated to light in the room where the Friday-night meal will be eaten. However, due to the additional reason of *Shalom Bayis*, one is obligated to illuminate all the rooms one intends to use on *Shabbos*.²¹

*Mishnah Berurah*²² notes that the *brachah* is recited over the candle that is lit in the room where one will eat the Friday-night meal.

Which customs are there for the number of candles one lights?

Mechaber states that it is customary to light two candles, corresponding to *Zachor* and *Shamor*. *Rama* adds that one may light more candles if one wishes to. *Magen Avraham*²³ notes that some have the custom to light seven candles, corresponding to the seven days of the week, while others have the custom to light ten candles, corresponding to the Ten Commandments. *Likutei Maharich*²⁴ notes that many have the custom of lighting an additional candle for each child born to them.

Sources & Notes

---

17. *Shabbos* 23a

18. *Rabbeinu Bechaya* [*Shemos* 19:3], *Rabbeinu Yonah* [*Iggeres Hateshuva* 81], *Magen Avraham* [263:11], and *Mishnah Berurah* [263:2]. See also *Ben Ish Chai* [Year two *Parshas Noach*] and *Kitzur Shulchan Aruch* [75:2] who write that it is customary for women to give *tzedakah* before lighting the candles.

19. 75:2.

20. See Introduction to *se'ifim vav* and *zayin* for further discussion on these two obligations.

21. *Magen Avraham* [263:1] with commentary and explanation from *Levushei Serad*.

22. 263:2.

23. 263:2.

24. *Hisnahagus Erev Shabbos*.

רסג א א יהא זהיר. וידליק בכל החדרים שהולך שם [מטה משה רש"ל] עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים דזכור ושמור בדבור אחד נאמרו [שם] וכן נוהגין בבית הכנסת ב"ח. ובעולת שבת כתוב דאסור דהוי כמדורה ולא ראה בד"מ

בסי' תרע"א עמ"ש שם ועיין לקמן סעיף ח' דאדרבה מצוה להרבות לאור: (ב) ויכולין להוסיף. ויש נוהגין להדליק ד' נרות וי"א עשרה [של"ה]: (ג) פעם אחת. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כי הדבר משום הכירא שתהיה זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת [ב"ח]. ומהאי טעמא נ"ל דאם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בה א"צ להוסיף: (ד) מה יאכל. פירוש וצריך לקנות במעות שבידו לאכול בודאי אכילתו קודם לנר שבת, וכן משמע ברא"ש פרק ערבי פסחים (סי' יז) אהא דמקשה פשיטא דנר עדיף מיינ קידוש דאפשר לקדש אפת ולא קא משני דאשמעינן דבמקום שאין לו פת נר עדיף אלא ודאי פת עדיף, וכן משמע בגמ' שם דף ק"א דלא היה מקפיד רבה על הנר רק על האכילה ועיין סוף סימן רע"ג.

ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים: (ח) שואל על הפתחים. דהיא עיקר סעודת שבת ואין זה בכלל עשה שבתך חול וכו' ועמ"ש סימן רמ"ב ועיין ריש סימן תרע"א: (ט) הנשים מוזהרות. ואפילו אם ירצה

הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת [ב"ח]. וכשהיא יולדת בשבת ראשונה מדליק הבעל ומברך [מנהגים מטה משה (סי' תכג) ושל"ה] משמע דבימי נידותה האשה מברכת בעצמה ועמ"ש סימן פ"ח: (ז) מפני שמצויות. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות [כתבים]: (ח) נר שבת קודם. אע"ג דקידוש דאורייתא מ"מ על היין דרבנן כמ"ש ריש סימן ער"א: (ט) משום שלום הבית. ולכן אם יש לו נר אחד סגי ויקנה אח"כ לקידוש או לנר חנוכה ומ"מ גם בחנוכה בנר אחד סגי. נ"ל דסומא ג"כ תברך דהא נהנה ג"כ ממאורות וכמ"ש סימן ס"ט וק"ו היא מנר חנוכה כמ"ש סוף סימן תרע"ה ע"ש ומ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת בשלחן אחד עם אחרים לא תברך עיין סעיף ח' דהא ליכא שמחה גבה:

סימן רסג

מי ומי המדליקין ואם מעו ביום המעונן. וכו' יז סעיפים:

א א איהא זהיר לעשות^[א] נר יפה ביוש מכוונים לעשות שתי פתילות אחד כנגד זכור ואחד

כנגד שמור: הנה^[ב] ויכולין^[ג] להוסיף ולהדליק ג' או ד' נרות וכן נהגו. האשה^[ד] ששכחה^[ה] פעם אחת להדליק מדלקת כל ימיה ג' נרות (מהרי"ל) כי יכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר ובלבד שלא יפחות (אשירי ומרדכי מסכת ראש השנה ריש פרק יום טוב):

ב יאחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת אפילו אין לו^[ו] מה יאכל^[ז] שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת הוא:

ג ינהנים^[ח] מוזהרות בו יותר^[ט] מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי^[י] הבית וואם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום^[יא] נר שבת קודם וכן אם אין ידו משגת לקנות נר שבת ונר לחנוכה נר

שבת^[יב] קודם^[יג] משום שלום הבית דאין שלום בבית בלא נר ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולקנות נר לחנוכה עיין לקמן סימן תרע"ח:

באר הגולה

רסג א. א. טור מהא דר' הונא שבת כ"ג: ב. טור והכל בו בסימן כ"ד: ג. לשון הרמב"ם בפ"ה מהלכות שבת ה"א מהא דרב שבת כ"ה: ד. שבת ל"א: ה. הרמב"ם שם ה"ג: ו. שבת כ"ג:

באר היטב

אם נזכרת קודם זמן איסור הדלקה תברך עוד אבל לאחר זמן איסור הדלקה לא תברך. כנה"ג בשם מהר"י ברונא. ועיין תשובת נחלת שבעה סימן ח'. ואשה שהגיע זמן טבילתה לבילי שבת טוב יותר שבעלה ידליק ויברך ויש נוהגות שהולכת לביתה בין חפיפתה לטבילתה ומדליקה וחוזרת לטבילה וכתב אליהו זוטא שמעתי שקצת נשים נוהגות ע"פ זקני הגאון ז"ל שמדליקות בבית הטבילה ועיין תשובת מהרי"ל סימן כ"ג: **ב** [ד] מה יאכל. פי' וצריך לקנות במעות שבידו לאכול דבוראי אכילתו קודם לנר שבת ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים. מ"א: **ג** [ה] מוזהרות. ואפי' אם ירצה הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת ב"ח. חוץ אם היא יולדת עי' ס"ק ג' מש"ש: **ו** [ו] הבית. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות. כתבים: **ז** [ז] קודם. ונר אחד סגי וכן בחנוכה. מ"א:

רסג א א [א] נר יפה. וידליק בכל החדרים שהולך שם מט"מ. עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים ביחד זכר לזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו וכן נוהגין בבה"כ ב"ח. ואסור להדליק נרות של שבת משעוה הבאה מבית תפלתם עי' סימן קנ"ד סעיף י"א: **ב** [ב] להוסיף. ונוהגין להדליק ד' נרות כנגד ד' ימי השבוע וכ"כ האר"י ז"ל: **ג** [ג] ששכחה. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כדי שתהא זהירה בכבוד שבת. ואם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בזה א"צ להוסיף וסומא ג"כ תברך דהא נהנית ג"כ ממאורות מ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת עם אחרים בשלחן אחד לא תברך מ"א עי' ס"ח. אשה היולדת מדליק הבעל את הנרות בשבת ראשון ומברך. מנהגים מט"מ ושל"ה. ובימי נדותה האשה מברכת בעצמה ע"ל סימן פ"ח ובכנה"ג כתב שיש להביא הנר לפני היולדת ותברך היא בעצמה. ואשה ששכחה ולא ברכה על הדלקה

The *poskim*²⁵ add that if a woman goes away for *Shabbos*, she is not obligated to light her customary number of candles and may suffice with two.²⁶

May any of the candles be used to light others?

*Mishnah Berurah*²⁷ writes that one may light one *Shabbos* candle directly from another. This is not considered to be disgracing the *mitzvah*, as the candle is being used to fulfill the *mitzvah*. However, it is customary to refrain from using any of the *Shabbos* candles to kindle a match (or other similar item), even if one's intention is to use that match to light the remaining *Shabbos* candles.

When must a woman add an additional candle?

Rama rules that if a woman forgets to light candles on one occasion, she is penalized by being required to subsequently add a candle to the number she used to light each week. However, not every situation of failing to light candles warrants a penalty. Following are various scenarios along with guidelines from the *poskim*:

1) Beyond her control: The penalty was only instituted for cases of negligence. However, if a woman was unable to light for reasons beyond her control (such as illness, or being stuck on the road during candle-lighting time), she is not obligated to add a candle.²⁸ Since it is often unclear whether

a failure to light was due to negligence or the result of being in a situation beyond one's control, each case should be presented to a competent *rabbinitic* authority for a ruling.

2) Lit fewer candles than her custom: *Pri Megadim*²⁹ maintains that if a woman remembers to light candles but forgets to light her usual number, she must add a candle from then on. *Biur Halachah*³⁰ disagrees and maintains that there is no obligation to add a candle in such a case. The majority of *poskim*³¹ rule in accordance with *Biur Halachah*.

3) Forgot to light when a guest in another's home: The *poskim* discuss the *halachah* as it applies to a woman who is a *Shabbos* guest in another's home and forgets to light the *Shabbos* candles; the host, however, did light *Shabbos* candles. Should she be penalized, given that she forgot to light? Or, given that all those present in the home fulfill their obligation to light with the host's lighting, perhaps there is no need for a penalty? *R' Moshe Feinstein*³² and *R' Moshe Stern*³³ maintain that she must subsequently add a candle, while *R' Shmuel Wosner*³⁴ and *R' Shmuel Kamenetsky*³⁵ disagree and state that a penalty is unwarranted since the host did remember to light.

Does this law still apply today?

Prior to the advent of electric lighting, if a

Sources & Notes

---

25. *Birchas Habayis* [45:17], *Beis Yisrael* [1:148], *Yesodei Yeshurun* [vol. 3 pg. 135], *Shemiras Shabbos K'hilchasah* [45:3 fn. 31], *Rivevos Efraim* [1:184], and *Radiance of Shabbos* [pg. 20].

26. See *Kovetz Halachos* [*Shabbos* 1:7:10] who writes that if the husband is lighting instead of the wife, for whatever reason, he is only obligated to light two candles and not the number that his wife normally lights.

27. 263:4 and *Biur Halachah* s.v. *Shtei*.

28. *Magen Avraham* 263:3 and *Mishnah Berurah* 263:7.

29. *EA* 3.

30. S.v. *Sheshachachah*.

31. *Ketzos Hashulchan* [vol. 3 *Ha'aros Shevil Chaim* on *Derech Hachaim* 50:4], *Az Nidberu* [3:5], *Rivevos Efraim* [3:555], *Chazon Ovadia* [*Shabbos* vol. 1 pg. 173], and *Kovetz Halachos* [*Shabbos* vol. 1 pg. 204].

32. *Igros Moshe* [*Yoreh Deah* 3:14:6] and *Rishumei Aharon* [vol. 2 O.C. 263:1].

33. *Be'er Moshe* [5:63:2].

34. *Kovetz M'beis Levi* [vol. 11 pg. 32].

35. *Kovetz Halachos* [*Shabbos* vol. 1 pg. 205 fn. 26].

רסג א א יהא זהיר. וידליק בכל החדרים שהולך שם [מטה משה רש"ל] עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים דזכור ושמור בדבור אחד נאמרו [שם] וכן נוהגין בבית הכנסת ב"ח. ובעולת שבת כתוב דאסור דהוי כמדורה ולא ראה בד"מ

ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים: (ה) שואל על הפתחים. דהיא עיקר סעודת שבת ואין זה בכלל עשה שבתך חול וכו' ועמ"ש סימן רמ"ב ועיין ריש סימן תרע"א: (ג) הנשים מוזהרות. ואפילו אם ירצה

בסי' תרע"א עמ"ש שם ועיין לקמן סעיף ח' דאדרבה מצוה להרבות לאור: (ב) ויכולין להוסיף. ויש נוהגין להדליק ז' נרות וי"א עשרה [של"ה]: (ג) פעם אחת. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כי הדבר משום הכירא שתהיה זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת [ב"ח]. ומהאי טעמא נ"ל דאם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בה א"צ להוסיף: (ד) מה יאכל.

פירוש וצריך לקנות במעות שבידו לאכול בודאי אכילתו קודם לנר שבת, וכן משמע ברא"ש פרק ערבי פסחים (סי' יז) אהא דמקשה פשיטא דנר עדיף מייני קידוש דאפשר לקדש אפת ולא קא משני דאשמעינן דבמקום שאין לו פת נר עדיף אלא ודאי פת עדיף, וכן משמע בגמ' שם דף ק"א דלא היה מקפיד רבה על הנר רק על האכילה ועיין סוף סימן רע"ג.

סימן רסג

מי ומי המדליקין ואם מעו ביום המעונן. וכו' יז סעיפים:

א א איהא זהיר לעשות^[א] נר יפה ביוש מכוונים לעשות שתי פתילות אחד כנגד זכור ואחד

כנגד שמור: הנה^[ב] ויכולין^[ג] להוסיף ולהדליק ג' או ד' נרות וכן נהגו. האשה^[ד] ששכחה^[ה] פעם אחת להדליק מדלקת כל ימיה ג' נרות (מהרי"ל) כי יכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר ובלבד שלא יפחות

(אשירי ומרדכי מסכת ראש השנה ריש פרק יום טוב):

ב ב אחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת אפילו אין לו^[ד] מה יאכל^[ה] שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת הוא:

ג ג הנשים^[א] מוזהרות בו יותר^[ב] מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי^[ג] הבית וואם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום^[ד] נר שבת קודם וכן אם אין ידו משגת לקנות נר שבת ונר לחנוכה נר

שבת^[א] קודם^[ב] משום שלום הבית דאין שלום בבית בלא נר ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולקנות נר לחנוכה עיין לקמן סימן תרע"ח:

באר הגולה

רסג א. א. טור מהא דר' הונא שבת כ"ג: ב. טור והכל בו בסימן כ"ד: ג. לשון הרמב"ם ב"ה מהלכות שבת ה"א מהא דרב שבת כ"ה: ד. שבת ל"א: ה. הרמב"ם שם ה"ג: ו. שבת כ"ג:

באר היטב

אם נזכרת קודם זמן איסור הדלקה תברך עוד אבל לאחר זמן איסור הדלקה לא תברך. כנה"ג בשם מהר"י ברונא. ועיין תשובת נחלת שבעה סימן ח'. ואשה שהגיע זמן טבילתה לבילי שבת טוב יותר שבעלה ידליק ויברך ויש נוהגות שהולכת לביתה בין חפיפתה לטבילתה ומדליקה וחוזרת לטבילה וכתב אליהו זוטא שמעתי שקצת נשים נוהגות ע"פ זקיני הגאון ז"ל שמדליקות בבית הטבילה ועיין תשובת מהרי"ל סימן כ"ג: **ב [ד] מה יאכל.** פי' וצריך לקנות במעות שבידו לאכול דבוראי אכילתו קודם לנר שבת ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים. מ"א: **ג [ה] מוזהרות.** ואפי' אם ירצה הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת ב"ח. חוץ אם היא יולדת עי' ס"ק ג' מש"ש: **ו[ו] הבית.** ועוד מפני שהאשה ככתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות. כתבים: **ז[ז] קודם.** ונר אחד סגי וכן בחנוכה. מ"א:

רסג א [א] נר יפה. וידליק בכל החדרים שהולך שם מט"מ. עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים ביחד זכר לזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו וכן נוהגין בבה"כ ב"ח. ואסור להדליק נרות של שבת משעוה הבאה מבית תפלתם עי' סימן קנ"ד סעיף י"א: **[ב] להוסיף.** ונוהגין להדליק ז' נרות כנגד ז' ימי השבוע וכ"כ האר"י ז"ל: **[ג] ששכחה.** ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כדי שתהא זהירה בכבוד שבת. ואם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בזה א"צ להוסיף וטומא ג"כ תברך דהא נהנית ג"כ ממאורות מ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת עם אחרים בשלחן אחד לא תברך מ"א עי' ס"ח. אשה היולדת מדליק הבעל את הנרות בשבת ראשון ומברך. מנהגים מט"מ ושל"ה. ובימי נדוהת האשה מברכת בעצמה ע"ל סימן פ"ח ובכנה"ג כתב שיש להביא הנר לפני היולדת ותברך היא בעצמה. ואשה ששכחה ולא ברכה על הדלקה

woman forgot to light candles for *Shabbos* then the Friday-night meal would be eaten in the dark. It is therefore quite understandable that a penalty was enacted as a deterrent, to reduce the likelihood of this happening. However, nowadays when all homes have electric lights burning, and even without the *Shabbos* candles the home is well lit, the *poskim* discuss whether this penalty still applies.

The question centers around the main purpose of the penalty. If it is to deter a woman from being lax and forgetting to perform the *mitzvah*

of lighting the *Shabbos* candles, then the penalty should still apply. However, if the penalty was enacted to avoid the outcome of eating the *Shabbos* evening meal in the dark, it is no longer necessary nowadays, as the room is well lit regardless of whether *Shabbos* candles are burning. *Tzitz Eliezer*,³⁶ *R' Shmuel Vosner*,³⁷ *Rivevos Efraim*,³⁸ and *R' Moshe Heinemann*³⁹ maintain that the penalty is enacted even if the room is well lit, whereas *R' Ben Tzion Abba Shaul*⁴⁰ and *R' Ovadia Yosef*⁴¹ maintain that if the room is well lit, the penalty does not apply.

סעיף ב'

מקורות: רמב"ם הלכות שבת פרק ה. הלכה א

To which lengths must one go to light *Shabbos* candles?

*Rambam*⁴² rules that both men and women are obligated in the lighting of *Shabbos* candles and that if necessary, a person should go door to door begging for money in order to purchase oil to light for *Shabbos*.

Mechaber rules like *Rambam*.

Mechaber rules regarding the extent of the obligation to light *Shabbos* candles.

אָהָר הָאָנָשִׁים וְאָהָר הַנָּשִׁים **Both men and women must have in their homes a candle lit for *Shabbos* אֲפֵלוּ אִין לֹא מָה שְׂוֹאֵל עַל even if he does not have food to eat.**

הִפְתָּחִים **He should go door to door to collect money and purchase oil and light the candle, שְׂוִיָה בְּכֻלָּל עֲנַג שַׁבָּת הוּא, because this [i.e., lighting candles] is included in [the mitzvah of] *Oneg Shabbos*.**

Discussions & Explanations

Must every member of the household light *Shabbos* candles?

Mechaber rules that all adult members of a

household are obligated in the *mitzvah* of lighting *Shabbos* candles. *Shulchan Aruch Harav*⁴³ explains that *Chazal* did not actually require each member

---

Sources & Notes

---

36. 21:11.

37. *Shevet Halevi* [5:33] and *Kovetz M'beis Levi* [vol. 11 pg. 32].

38. 8:123.

39. *Mah Nedaber* pg. 27.

40. *Ohr L'tzion* [vol. 2 ch. 18 fn. 12].

41. *Chazon Ovadia* [*Shabbos* vol. 1 pg. 174] and *Yalkut Yosef* [*Shabbos* vol. 1 pg. 151 and *Otzer Dinim L'ishah* ch. 16 fn. 42]. See also *Kovetz Halachos* [*Shabbos* vol. 1 pg. 205].

42. *Shabbos* 5:1.

43. 263:9. In *Kuntres Acharon* [note 2] *Shulchan Aruch Harav* explains that the woman lights as her husband's agent.

רסג א א יהא זהיר. וידליק בכל החדרים שהולך שם [מטה משה רש"ל] עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים דזכור ושמור בדבור אחד נאמרו [שם] וכן נוהגין בבית הכנסת ב"ח. ובעולת שבת כתוב דאסור דהוי כמדורה ולא ראה בד"מ

בסי' תרע"א עמ"ש שם ועיין לקמן סעיף ח' דאדרבה מצוה להרבות לאור: (ב) ויכולין להוסיף. ויש נוהגין להדליק ז' נרות וי"א עשרה [של"ה]: (ג) פעם אחת. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כי הדבר משום הכירא שתהיה זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת [ב"ח]. ומהאי טעמא נ"ל דאם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בה א"צ להוסיף: (ד) מה יאכל. פירוש וצריך לקנות במעות שבידו לאכול בודאי אכילתו קודם לנר שבת, וכן משמע ברא"ש פרק ערבי פסחים (סי' יז) אהא דמקשה פשיטא דנר עדיף מיין קידוש דאפשר לקדש אפת ולא קא משני דאשמעינן דבמקום שאין לו פת נר עדיף אלא ודאי פת עדיף, וכן משמע בגמ' שם דף ק"א דלא היה מקפיד רבה על הנר רק על האכילה ועיין סוף סימן רע"ג.

ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים: (ח) שואל על הפתחים. דהיא עיקר סעודת שבת ואין זה בכלל עשה שבתך חול וכו' ועמ"ש סימן רמ"ב ועיין ריש סימן תרע"א: (ט) הנשים מוזהרות. ואפילו אם ירצה

הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת [ב"ח]. וכשהיא יולדת בשבת ראשונה מדליק הבעל ומברך [מנהגים מטה משה (סי' תכג) ושל"ה] משמע דבימי נידותה האשה מברכת בעצמה ועמ"ש סימן פ"ח: (ז) מפני שמצויות. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות [כתבים]: (ח) נר שבת קודם. אע"ג דקידוש דאורייתא מ"מ על היין דרבנן כמ"ש ריש סימן ער"א: (ט) משום שלום הבית. ולכן אם יש לו נר אחד סגי ויקנה אח"כ לקידוש או לנר חנוכה ומ"מ גם בחנוכה בנר אחד סגי. נ"ל דסומא ג"כ תברך דהא נהנה ג"כ ממאורות וכמ"ש סימן ס"ט וק"ו היא מנר חנוכה כמ"ש סוף סימן תרע"ה ע"ש ומ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת בשלחן אחד עם אחרים לא תברך עיין סעיף ח' דהא ליכא שמחה גבה:

סימן רסג

מי ומי המדליקין ואם מעו ביום המעונן. וכו' יז סעיפים:

א א איהא זהיר לעשות^[א] נר יפה ביוש מכוונים לעשות שתי פתילות אחד כנגד זכור ואחד

כנגד שמור: הנה^[ב] ויכולין^[ג] להוסיף ולהדליק ג' או ד' נרות וכן נהגו. האשה^[ד] ששכחה^[ה] פעם אחת להדליק מדלקת כל ימיה ג' נרות (מהרי"ל) כי יכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר ובלבד שלא יפחות (אשירי ומרדכי מסכת ראש השנה ריש פרק יום טוב):

ב יאחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת אפילו אין לו^[ו] מה יאכל^[ז] שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת הוא:

ג ינהנים^[ח] מוזהרות בו יותר^[ט] מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי^[י] הבית וואם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום^[יא] נר שבת קודם וכן אם אין ידו משגת לקנות נר שבת ונר לחנוכה נר

שבת^[יב] קודם^[יג] משום שלום הבית דאין שלום בבית בלא נר ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולקנות נר לחנוכה עיין לקמן סימן תרע"ח:

באר הגולה

רסג א. א. טור מהא דר' הונא שבת כ"ג: ב. טור והכל בו בסימן כ"ד: ג. לשון הרמב"ם בפ"ה מהלכות שבת ה"א מהא דרב שבת כ"ה: ד. שבת ל"א: ה. הרמב"ם שם ה"ג: ו. שבת כ"ג:

באר היטב

אם נזכרת קודם זמן איסור הדלקה תברך עוד אבל לאחר זמן איסור הדלקה לא תברך. כנה"ג בשם מהר"י ברונא. ועיין תשובת נחלת שבעה סימן ח'. ואשה שהגיע זמן טבילתה לבילי שבת טוב יותר שבעלה ידליק ויברך ויש נוהגות שהולכת לביתה בין חפיפתה לטבילתה ומדליקה וחוזרת לטבילה וכתב אליהו זוטא שמעתי שקצת נשים נוהגות ע"פ זקני הגאון ז"ל שמדליקות בבית הטבילה ועיין תשובת מהרי"ל סימן כ"ג: **ב** [ד] מה יאכל. פי' וצריך לקנות במעות שבידו לאכול דבוראי אכילתו קודם לנר שבת ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים. מ"א: **ג** [ה] מוזהרות. ואפי' אם ירצה הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת ב"ח. חוץ אם היא יולדת ע"י ס"ק ג' מש"ש: **ו** [ו] הבית. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות. כתבים: **ז** [ז] קודם. ונר אחד סגי וכן בחנוכה. מ"א:

רסג א א [א] נר יפה. וידליק בכל החדרים שהולך שם מט"מ. עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים ביחד זכר לזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו וכן נוהגין בבה"כ ב"ח. ואסור להדליק נרות של שבת משעוה הבאה מבית תפלתם ע"י סימן קנ"ד סעיף י"א: **ב** [ב] להוסיף. ונוהגין להדליק ז' נרות כנגד ז' ימי השבוע וכ"כ האר"י ז"ל: **ג** [ג] ששכחה. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כדי שתהא זהירה בכבוד שבת. ואם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בזה א"צ להוסיף וסומא ג"כ תברך דהא נהנית ג"כ ממאורות מ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת עם אחרים בשלחן אחד לא תברך מ"א ע"י ס"ח. אשה היולדת מדליק הבעל את הנרות בשבת ראשון ומברך. מנהגים מט"מ ושל"ה. ובימי נדותה האשה מברכת בעצמה ע"ל סימן פ"ח ובכנה"ג כתב שיש להביא הנר לפני היולדת ותברך היא בעצמה. ואשה ששכחה ולא ברכה על הדלקה

of the household to separately light candles — rather, when one member of a household lights candles, the entire household fulfills its obligation collectively.⁴⁴

Does purchasing *Shabbos* candles take precedence over purchasing food for the *Shabbos* meals?

Mechaber rules that, if necessary, one must go begging for money to purchase *Shabbos* candles. The poskim⁴⁵ rule that if one has limited means

and can only afford either food for the *Shabbos* meals or a candle to light, the candle takes precedence over all food items, except for challah. Only challah takes precedence over candles, since the mitzvah of eating the *Shabbos* meals primarily involves eating bread. In such a situation, after purchasing challah one only needs to buy a single candle and the remaining funds should be used to purchase food for the meal, rather than a second candle.⁴⁶

סעיף ג'

מקורות: שבת ל"א: | רמב"ם הלכות שבת פ"ה ה"א | שבת כ"ג:

Who should light the *Shabbos* candles?

The *Mishnah*⁴⁷ lists three *mitzvos* which women have a special connection with, and are also entrusted with the primary responsibility of properly observing them. These *mitzvos* are 1) *Niddah*, 2) *Hafrashas Challah*, and 3) *Hadlakas Neiros* (lighting *Shabbos* candles).

Although both men and women are obligated in the *mitzvah* of lighting *Shabbos* candles, the *mitzvah* is entrusted primarily to women and it is customary for the woman of the house to light the candles. There are numerous reasons given for this: 1) *Rambam*⁴⁸ explains that since women are at home more than their husbands and are generally in charge of supervising household matters, it is more practical and convenient for them to light the candles. 2) *Tur* cites a *Midrash* that states that *Adam Harishon* was considered *oro shel olam* (the light of the world). When *Chavah* convinced *Adam* to sin on the first Friday of creation, she thereby extinguished that light. She was therefore entrusted with the *mitzvah* of lighting candles so that she would introduce more light into the world, to atone for the light that she extinguished.

Mechaber cites the reason given by *Rambam*.

Which takes precedence: *Shabbos* candles or wine for *Kiddush*?

The *Gemara*⁴⁹ states that if a poor person does not have enough money to purchase both wine for *Kiddush* and a candle to light for *Shabbos*, buying the candle takes precedence as its light promotes tranquility in the home. If the choice is between buying a candle for *Shabbos* or a candle for *Chanukah*, he should buy the candle for *Shabbos* for the same reason.

Sources & Notes

---

44. See *se'if gimmel* where *Mechaber* writes that it is customary that the woman of the house lights the candles.

45. *Shulchan Aruch Harav* 263:3 and *Mishnah Berurah* 263:9.

46. See the next *se'if* where *Mechaber* discusses whether

the candle takes precedence over wine for *Kiddush*.

47. *Shabbos* 31b.

48. *Shabbos* 5:3.

49. *Shabbos* 23b.

רסג א א יהא זהיר. וידליק בכל החדרים שהולך שם [מטה משה רש"ל] עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים דזכור ושמור בדבור אחד נאמרו [שם] וכן נוהגין בבית הכנסת ב"ח. ובעולת שבת כתוב דאסור דהוי כמדורה ולא ראה בד"מ

ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים: (ה) שואל על הפתחים. דהיא עיקר סעודת שבת ואין זה בכלל עשה שבתך חול וכו' ועמ"ש סימן רמ"ב ועיין ריש סימן תרע"א: (ג) הנשים מוזהרות. ואפילו אם ירצה

בסי' תרע"א עמ"ש שם ועיין לקמן סעיף ח' דאדרבה מצוה להרבות לאור: (ב) ויכולין להוסיף. ויש נוהגין להדליק ז' נרות וי"א עשרה [של"ה]: (ג) פעם אחת. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כי הדבר משום הכירא שתהיה זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת [ב"ח]. ומהאי טעמא נ"ל דאם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בה א"צ להוסיף: (ד) מה יאכל. פירוש וצריך לקנות במעות שבידו לאכול בודאי אכילתו קודם לנר שבת, וכן משמע ברא"ש פרק ערבי פסחים (סי' יז) אהא דמקשה פשיטא דנר עדיף מיין קידוש דאפשר לקדש אפת ולא קא משני דאשמעיני דבמקום שאין לו פת נר עדין אלא ודאי פת עדיף, וכן משמע בגמ' שם דף ק"א דלא היד מקפיד רבה על הנר רק על האכילה ועיין סוף סימן רע"ג

סימן רסג

מי ומי המדליקין ואם מעו ביום המעונן. וכו' יז סעיפים:

א א איהא זהיר לעשות^[א] נר יפה כיוש מכוונים לעשות שתי פתילות אחד כנגד זכור ואחד

כנגד שמור: הנה^[ב] ויכולין^[ג] להוסיף ולהדליק ג' או ד' נרות וכן נהגו. האשה^[ד] ששכחה^[ה] פעם אחת להדליק מדלקת כל ימיה ג' נרות (מהרי"ל) כי יכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר ובלבד שלא יפחות (אשירי ומרדכי מסכת ראש השנה ריש פרק יום טוב):

ב יאחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת אפילו אין לו^[ד] ממה יאכל^[ה] שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת הוא:

ג ינהנים^[א] מוזהרות בו יותר^[ב] מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי^[ג] הבית וואם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום^[ד] נר שבת קודם וכן אם אין ידו משגת לקנות נר שבת ונר לחנוכה נר

הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת [ב"ח]. וכשהיא יולדת בשבת ראשונה מדליק הבעל ומברך [מנהגים מטה משה (סי' תכג) ושל"ה] משמע דבימי נידותה האשה מברכת בעצמה ועמ"ש סימן פ"ח: (ז) מפני שמצויות. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות [כתבים]: (ח) נר שבת קודם. אע"ג דקידוש דאורייתא מ"מ על היין דרבנן כמ"ש ריש סימן ער"א: (ט) משום שלום הבית. ולכן אם יש לו נר אחד סגי ויקנה אח"כ לקידוש או לנר חנוכה ומ"מ גם בחנוכה בנר אחד סגי. נ"ל דסומא ג"כ תברך דהא נהנה ג"כ ממאורות וכמ"ש סימן ס"ט וק"ו היא מנר חנוכה כמ"ש סוף סימן תרע"ה ע"ש ומ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת בשלחן אחד עם אחרים לא תברך עיין סעיף ח' דהא ליכא שמחה גבה:

שבת^[א] קודם^[ב] משום שלום הבית דאין שלום בבית בלא נר ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולקנות נר לחנוכה עיין לקמן סימן תרע"ח:

באר הגולה

רסג א. א. טור מהא דר' הונא שבת כ"ג: ב. טור והכל בו בסימן כ"ד: ג. לשון הרמב"ם בפ"ה מהלכות שבת ה"א מהא דרב שבת כ"ה: ד. שבת ל"א: ה. הרמב"ם שם ה"ג: ו. שבת כ"ג:

באר היטב

אם נזכרת קודם זמן איסור הדלקה תברך עוד אבל לאחר זמן איסור הדלקה לא תברך. כנה"ג בשם מהר"י ברונא. ועיין תשובת נחלת שבעה סימן ח'. ואשה שהגיע זמן טבילתה לבילי שבת טוב יותר שבעלה ידליק ויברך ויש נוהגות שהולכת לביתה בין חפיפתה לטבילתה ומדליקה וחוזרת לטבילה וכתב אליהו זוטא שמעתי שקצת נשים נוהגות ע"פ זקיני הגאון ז"ל שמדליקות בבית הטבילה ועיין תשובת מהרי"ל סימן כ"ג: **ב** [ד] מה יאכל. פי' וצריך לקנות במעות שבידו לאכול דבודאי אכילתו קודם לנר שבת ומיהו אם יש לו לחם לאכול דיו ונר קודם ליקח משאר מאכלים. מ"א: **ג** [ה] מוזהרות. ואפי' אם ירצה הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת ב"ח. חוץ אם היא יולדת ע"י ס"ק ג' מש"ש: **ו** [ז] הבית. ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם. ומ"מ האיש יתקן הנרות. כתבים: **ז** [ז] קודם. ונר אחד סגי וכן בחנוכה. מ"א:

רסג א [א] נר יפה. וידליק בכל החדרים שהולך שם מט"מ. עיין סעיף ו'. ויעשה נרות כרוכים ביחד זכר לזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו וכן נוהגין בבה"כ ב"ח. ואסור להדליק נרות של שבת משעוה הבאה מבית תפלתם ע"י סימן קנ"ד סעיף י"א: **[ב]** להוסיף. ונוהגין להדליק ז' נרות כנגד ז' ימי השבוע וכ"כ האר"י ז"ל: **[ג]** ששכחה. ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם כדי שתהא זהירה בכבוד שבת. ואם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בזה א"צ להוסיף וסומא ג"כ תברך דהא נהנית ג"כ ממאורות מ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל מיהו אם אוכלת עם אחרים בשלחן אחד לא תברך מ"א ע"י ס"ח. אשה היולדת מדליק הבעל את הנרות בשבת ראשון ומברך. מנהגים מט"מ ושל"ה. ובימי נדוהת האשה מברכת בעצמה ע"ל סימן פ"ח ובכנה"ג כתב שיש להביא הנר לפני היולדת ותברך היא בעצמה. ואשה ששכחה ולא ברכה על הדלקה

Mechaber rules regarding who customarily lights the *Shabbos* candles.

מְפָנִי שְׂמֻצְוִיּוֹת בְּבֵית וְעוֹסְקוֹת מְצָרְכֵי הַבַּיִת וְגַם הַנְּשִׂיִם מְזַהְרֹת בּוֹ יוֹתֵר **Women are more careful to light the *Shabbos* candles because they are to be found at home and they occupy themselves with the needs of the household.**

Mechaber rules regarding what takes precedence if one must choose between purchasing a *Shabbos* candle and wine for *Kiddush*.

וְאִם אֵין יָדוֹ מִשְׁנֵת לְקַנּוֹת נֵר לְשַׁבַּת וְלִקְדוּשׁ הַיּוֹם **And if one lacks the means to purchase both a candle for *Shabbos* and wine for *Kiddush*, שְׁבַת קוֹדֵם the candle for *Shabbos* takes precedence.**

אֵין יָדוֹ מִשְׁנֵת לְקַנּוֹת נֵר לְשַׁבַּת וְגַם לְחֲנֻכָּה **Similarly, if one lacks the means to purchase both a candle for *Shabbos* and a candle for *Chanukah*, שְׁבַת קוֹדֵם the candle for *Shabbos* takes precedence because the candle brings tranquility in the home, בְּלֹא נֵר as there is no tranquility in the home without a flame [i.e., without illumination].**

Rama notes.

אִם אֵין יָדוֹ מִשְׁנֵת לְקַנּוֹת יַיִן לְקְדוּשׁ וְלִקְנֹת נֵר חֲנֻכָּה **And if one lacks the means to purchase both wine for *Kiddush* and a candle for *Chanukah*, עֵינַי לְעִיל סִימָן refer to *siman* 678.**

Discussions & Explanations

Who should light the *Shabbos* candles?

Mechaber rules that although all the adult members of a household are obligated in the *mitzvah* of lighting *Shabbos* candles, it is customary for the woman of the house to light the candles and for the rest of the household to fulfill the *mitzvah* via her lighting. *Magen Avraham*⁵⁰ rules that even if her husband wishes to light the candles himself, his wife still takes precedence. However, if she is unable to do so (for example, if she is ill in the hospital), her husband should light the candles for her. In addition, it is the custom for the husband to participate in the *mitzvah* by preparing the candles for lighting.⁵¹ *Shulchan Aruch Harav*⁵² adds that the husband should light the candles in the other

rooms that one plans on using over *Shabbos*.⁵³ He should not recite a *brachah* when doing so, and indeed, he need not even hear the *brachah* recited by his wife.⁵⁴

*R' Moshe Feinstein*⁵⁵ and many others⁵⁶ rule that if the woman of the house is not home, her husband should light the candles rather than one of the adult daughters. *R' Yosef Shalom Elyashiv* and *R' Nissim Karelitz* maintain that an adult daughter should light rather than the husband.

Why does the *Shabbos* candle take precedence over wine for *Kiddush*?

Mechaber rules that if one has very limited funds and he can purchase either a candle to

---

Sources & Notes

---

50. 263:6.

51. *Magen Avraham* [263:7] and *Mishnah Berurah* [263:11].

52. 263:5.

53. See Introduction to *se'ifim vav* and *zayin* where it is explained that lighting candles in the dining room fulfills the obligation related to *Kavod Shabbos* whereas lighting in all other rooms that will be used is required in order to fulfill the obligation related to *Shalom Bayis*.

54. *Ketzos Hashulchan* 74:4 and *Badei Hashulchan* 74:12.

55. Oral ruling cited in *The Radiance of Shabbos* [pg. 7]. See [ibid.] where he rules that if neither of the parents is home, one of the children should light the candles, preferably a daughter, if she is *bas mitzvah*.

56. *Be'er Moshe* 8:67, *Shemiras Shabbos K'hilchasah* Ch. 43 fn. 46, *R' Moshe Heinemann Mah Nedaber* pg. 18, and *R' Shmuel Kamenetsky Kovetz Halachos Shabbos* vol. 1 pg. 209. *R' Shmuel Kamenetsky* adds that if a father wants to allow his daughter to light to be *mechanech* (educate) her to do the *mitzvah* properly, the daughter may light.

ד' לא יקדים. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם ברכו שיצו להדליק ולא ידליק קודם מנחה [שלטי גבורים (אות ד) במרדכי פ"ב בשם צפנת פענח]:
ה' (יא) כשידליק, ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה

דרכינא חתים עליה [מהר"ם מינץ הגהות מנהגים] ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיין סימן רע"ו ס"ב בהג"ה ומ"מ סגי בנר אחד: (יב) אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביום טוב תברך ואח"כ תדליק כ"כ

בסוף ספר הדרישה באה"ע בשם אמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים כמ"ש סימן קנ"ח ע"ש וכ"כ התוס' פסחים דף ז' ע"ב: ו' (יג) ולברך עליו. דהדלקת נר חובה משום שלום בית שלא יכשל בעץ או באבן [מרדכי (כמה מדליקין אות רצד)].

ואפילו למ"ד בנר יום הכפורים א"צ לברך מ"מ הכא משתמשין לצורך אכילה להכין כליהם וכלי סעודה משא"כ ביום הכפורים וכ"ש לדידן דס"ל דמברכין ביום הכפורים דחשבינן שלום בית אפילו בלא אכילה [מהר"ל בתשובה סימן קנ"ה] [קמ"ד]: (יד) א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשלו בעץ או באבן ועמ"ש סעיף א' ועיין סעיף ז': (ח טו) שכל אחד מברך. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זווית

ד' לא יקדים [ח] למחר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת וגם לא יאחר וואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהיא שעה ורביע קודם הלילה: הגה ועיין לקמן סימן רס"ז ואם היה הנר דולק מבעוד היום גדול יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת (טור):

ה' (יא) כשידליק יברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת אחד האיש ואחד האשה ג' גם ביום טוב צריך לברך להדליק נר של יום טוב וביום הכיפורים בלא שבת ייש מי שאומר שלא יברך ועיין לקמן סימן תר"י: הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) ויש מי שאומר שמברך י"ג [א] אחר ההדלקה וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנו עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין ואחר כך מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג [מהר"ל] [מהר"ו אות כ"ט]:

ו' לבחורים ההולכים ללמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר שבת בחדרם ולברך עליו אבל מי שהוא אצל אשתו י"א אין צריך להדליק בחדרו [יא] ולברך עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:

ז' אורח שאין לו חדר מיוחד וגם אין מדליקין עליו בביתו צריך להשתתף בפרוטה:

ח' יב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום אחד יש אומרים י"ב שכל אחד מברך על מנורה [יב] שלו ויש

באר הגולה

ז. שם: ח. תוס' והרא"ש והמרדכי מהא דרב צלי של שבת בע"ש ברכות כ"ז: (דהיינו בשעות זמניות י"ב שעות אפילו ביום ארוך וכדלעיל בס"י רל"ג בהגה): ט. תוספות בשבת כ"ה והרא"ש שם והרמב"ם בפ"ה ה"א וש"פ והר"ן והמרדכי ורב עמרם וסמ"ג ענשין ל' ורבי ירוחם נ"ב ח"ב: י. מרדכי והגהו' מיימון פ"ה אות א' בשם הירושלמי: כ. שם בתוספות וטור בשם י"א: ל. מרדכי שם: מ. בהגהת מרדכי בשם ראב"ה: נ. מצא בתשו' אשכנזי שו"ת מהר"ל סי' קצ"ט: ס. א"ז:

באר היטב

להדליק אחר החופה והיא תברך ע"ש. וכתב המ"א שדבריו תמוהים. ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיין ס"ק ג' מש"ש. ומ"מ סגי בנר א'. מ"א ע"ש: [י] אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביו"ט תברך ואח"כ תדליק כ"כ בס"ם הדרישה בא"ע בשם אמו. וכתב המ"א אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חז"ל ע"ש: [יא] ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשל בעץ או באבן ועיין מ"ש ס"ק א'. מ"א: ח [יב] שלו. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה

ד' למחר. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם כדי שידליקו ולא ידליקו קודם. ש"ג: ה' [ט] כשידליק יברך וכו'. טוב שיהיה לה נר מיוחד להדליק בו מדי שבת בשבתו עטרת זקנים בשם פענח רזא. ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה מט"מ. כתב מהר"ש כשיש חופה ע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואח"כ בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך. או תאמר לעכו"ם

light for Shabbos or wine for Kiddush, he should purchase the candle.

The poskim explain that although reciting Kiddush is a mitzvah d'oraisa, one can fulfill it simply by reciting the words of Kiddush, even without wine. Reciting Kiddush specifically over wine is a mitzvah d'rabbanan. Furthermore, if one

does not have wine, he may recite Kiddush over the challah, which is also a mitzvah d'rabbanan. Therefore, since the mitzvah of lighting a candle for Shabbos brings tranquility into the home, it takes priority over purchasing wine for Kiddush. Once one has a candle to light for Shabbos, he should use his remaining funds to buy wine, rather than to buy a second candle.⁵⁷

סעיף ד'

מקורות: שבת כ"ג; | תוס. כ"ה: ד"ה חובה

How early may one light *Shabbos* candles?

The *Gemara*⁵⁸ discusses the proper time for lighting *Shabbos* candles and concludes that one may light whenever one wishes, as long as it is “neither too early nor too late.” *Rashi*⁵⁹ explains that lighting “too early” refers to lighting so early that it is not obvious that one is lighting in honor of *Shabbos*. If one lights significantly before *shkiah* (sunset) it will not be apparent that the lighting was performed for the sake of *Shabbos*. Lighting “too late” refers to lighting at the last moment before *shkiah*. If one aims to light at the last possible moment, he might inadvertently light after *Shabbos* has begun.⁶⁰

Beis Yosef cites several *Rishonim* who explain that one should not light early if one does not accept *Shabbos* upon themselves at the time of the lighting, as it is not apparent that the lighting is in honor of *Shabbos*.⁶¹ However, if the person lighting accepts *Shabbos* upon themselves at the time of the lighting, they may light even long before *shkiah*, as this concern no longer applies. The earliest time that one may accept *Shabbos* is *plag haminchah* (an hour and a quarter before nightfall); therefore, that is the earliest time one may light the *Shabbos* candles.

Does the candle have to be lit in honor of *Shabbos*?

*Tosfos*⁶² cites an opinion that no *brachah* is recited when lighting candles for *Shabbos*; based on the opinion that a candle need not be lit specifically in honor of *Shabbos*, as the *mitzvah* is merely to have light burning in one's home on *Shabbos*. According to this opinion, if one lights a candle on Thursday night and it remains burning into *Shabbos*, he has fulfilled his obligation. If that is indeed the case, then no *brachah* should be recited since the act of kindling is not actually required to fulfill the *mitzvah*. *Tosfos* himself disagrees with this view and maintains that one must kindle the candle for the sake of *Shabbos*. Furthermore, if a candle was lit for any other reason, one must extinguish it and re-light it in honor of *Shabbos*.

Sources & Notes

---

57. *Shulchan Aruch Harav* 263:4.

58. *Shabbos* 23b.

59. 23b s.v. *Shelo yakdim*.

60. See *Mishnah Berurah* 263:17.

61. See *se'if yud* where *Rama* rules that the custom amongst *Ashkenazim* is that women accept *Shabbos* when

lighting candles. Men do not have this custom, and *Sefardi* women do not customarily accept *Shabbos* upon themselves when lighting *Shabbos* candles; rather, they usher in *Shabbos* by sunset.

62. *Shabbos* 25b s.v. *Chovah*.

ד' לא יקדים. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם ברכו שיצו להדליק ולא ידליק קודם מנחה [שלטי גבורים (אות ד) במרדכי פ"ב בשם צפנת פענח]:
ה' (יא) כשידליק, ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים

בתורה [מטה משה בשם בחיי פרשת יתרו]: יש סדורים שכתב בהם ברכה לנרות אחר יציאת בית הכנסת ואין לאומרה [ר"מ מינץ פ"ז]: כתב מהר"ש בשם מהר"מ ז"ל כשיש חופה בע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואחר כך בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך או תאמר לעכו"ם להדליק אחר החופה והיא תברך ע"כ. ותמוה היא דלא שייך ברכה בדלוקה ועומדת ועוד דאמירה לעכו"ם שבות ומיהו בין השמשות לא גזרו אשבות [עייין סימן רס"א] ועיין במהר"י וייל שהתיר להדליק בעוד היום גדול ואח"כ לפרוס ידיהם ולברך וכו' ומ"ש שנמצא בקובץ שמברכין על הנרות בשבת אחר יציאת בית הכנסת לא ס"ל ולא מר בריה

ד' (י) לא יקדים [ח] למהר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת וגם לא יאחר וואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהיא שעה ורביע קודם הלילה: הגה ועיין לקמן סימן רס"ז ואם היה הנר דולק מבעוד היום גדול יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת (טור):

ה' (יא) כשידליק יברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת אחד האיש ואחד האשה ג' גם ביום טוב צריך לברך להדליק נר של יום טוב וביום הכיפורים בלא שבת ייש מי שאומר שלא יברך ועיין לקמן סימן תר"י: הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) ויש מי שאומר שמברך (י) אחר ההדלקה וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנו עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין ואחר כך מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג (מהר"ל) [מהר"ו אות כ"ט]:

דרכינא חתים עליה [מהר"מ מינץ הגהות מנהגים] ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיין סימן רע"ו ס"ב בהג"ה ומ"מ סגי בנר אחד: (יב) אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביום טוב תברך ואח"כ תדליק כ"כ בסוף ספר הדרישה באה"ע בשם אמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים כמ"ש סימן קנ"ח ע"ש וכ"כ התוס' פסחים דף ז' ע"ב: ו' (יג) ולברך עליו. דהדלקת נר חובה משום שלום בית שלא יכשל בעץ או באבן [מרדכי (כמה מדליקין אות רצד)]. ואפילו למ"ד בנר יום הכפורים א"צ לברך מ"מ הכא משתמשין לצורך אכילה להכין כליהם וכלי סעודה משא"כ ביום הכפורים וכ"ש לדידן דס"ל דמברכין ביום הכפורים דחשבינן שלום בית אפילו בלא אכילה [מהר"ל בתשובה סימן קנ"ה] [קמ"ד]: (יד) א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשלו בעץ או באבן ועמ"ש סעיף א' ועיין סעיף ז': ח' (טו) שכל אחד מברך. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זווית

- ו' לבחורים ההולכים ללמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר שבת בחדרם ובלברך עליו אבל מי שהוא אצל אשתו י"א אין צריך להדליק בחדרו י"א ולברך עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:
ז' אורח שאין לו חדר מיוחד וגם אין מדליקין עליו בביתו צריך להשתתף בפרוטה:
ח' יב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום אחד יש אומרים י"ב שכל אחד מברך על מנורה י"ב שלו י"ש

באר הגולה

ז. שם: ח. תוס' והרא"ש והמרדכי מהא דרב צלי של שבת בע"ש ברכות כ"ז: (דהיינו בשעות זמניות י"ב שעות אפילו ביום ארוך וכדלעיל בס"י רל"ג בהגה): ט. תוספות בשבת כ"ה והרא"ש שם והרמב"ם בפ"ה ה"א וש"פ והר"ן והמרדכי ורב עמרם וסמ"ג ענשין ל' ורבי ירוחם נ"ב ח"ב: י. מרדכי והגהו' מיימון פ"ה אות א' בשם הירושלמי: כ. שם בתוספות וטור בשם י"א: ל. מרדכי שם: מ. בהגהת מרדכי בשם ראב"ה: נ. מצא בתשו' אשכנזי שו"ת מהר"ל סי' קצ"ט: ס. א"ז:

באר היטב

להדליק אחר החופה והיא תברך ע"ש. וכתב המ"א שדבריו תמוהים. ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיין ס"ק ג' מש"ש. ומ"מ סגי בנר א'. מ"א ע"ש: [י] אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביו"ט תברך ואח"כ תדליק כ"כ בס"ס הדרישה בא"ע בשם אמו. וכתב המ"א אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חז"ל ע"ש: [יא] ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשל בעץ או באבן ועיין מ"ש ס"ק א'. מ"א: ח' [יב] שלו. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה

ד' למהר. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם כדי שידליקו ולא ידליקו קודם. ש"ג: ה' [ט] כשידליק יברך וכו'. טוב שיהיה לה נר מיוחד להדליק בו מדי שבת בשבתו עטרת זקנים בשם פענח רזא. ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה מט"מ. כתב מהר"ש כשיש חופה ע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואח"כ בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך. או תאמר לעכו"ם

Rama rules following *Tosfos*, that the candle must be lit specifically in honor of *Shabbos*.

Mechaber rules on how early one may light the *Shabbos* candles.

לא יקדים למהר להדליקו **A person should not rush to light the *Shabbos* candle early** בעוד היום שפאז **when there is still plenty of the day left,** וְלִקְבֹּל **because then, it is not evident that it is being lit in honor of *Shabbos*;** וְגַם לֹא יֵאָחֵז **nor should he light the *Shabbos* candles at the last permitted moment;** וְאִם רוּצֵה לְהַדְלִיק נֶר **and if he wishes to light the candle while there is still plenty of the day left,** וְלִקְבֹּל **and accept *Shabbos* upon himself immediately at the time of lighting,** רַשִׁאִי **he may do so,** כִּי כִּיּוֹן שֶׁמִּקְבֵּל עָלָיו שַׁבַּת מִיָּד **as, since he accepts**

Shabbos* upon himself immediately** at the time of lighting, וְהַקְדָּמָה **this is not considered lighting too early, וְכִי מִפְּלֶג הַמְּנַחָה וְלִמְעֵלָה, *provided that it is from the time of plag haminchah* onward, שְׁהוּא שְׁעָה וְרִבְעֵי קָדָם הַלְיָלָה *which is an hour and a quarter before nightfall.

Rama notes.

וְעַיִן לְקַמֵּן סִמָּן רס"ז **And see later in *siman* 267.**

Rama rules on whether the candle must be lit specifically in honor of *Shabbos*.

וְאִם הָיָה הֵנָּה דְלוּק מִבְּעוֹד הַיּוֹם גְּדוּל **And if the candle is already burning from being kindled earlier in the day, וַיִּחְזוּ וַיִּדְלִיקוּ לְצַרֵּךְ שַׁבַּת יִכְבְּנוּ *he should extinguish it and then rekindle it for *Shabbos*.***

Discussions & Explanations

To whom does this ruling apply?

Mechaber rules that one who is not accepting *Shabbos* with candle-lighting should not light too long before *shkiah* (sunset) as it is not evident that the candles are being kindled in honor of *Shabbos*. However, if the person lighting accepts *Shabbos* upon themselves with candle-lighting, they may light significantly before *shkiah*, if it is after *plag haminchah*. *Biur Halachah*⁶³ notes that since *Rama*⁶⁴ writes elsewhere that the *Ashkenazi* custom is for women to accept *Shabbos* upon themselves with candle-lighting,⁶⁵ this law is no longer relevant to *Ashkenazi* women, and they may light at any time after *plag haminchah*.

How is the precise hour of *plag haminchah* calculated?

Mechaber rules that the earliest permitted time to light candles and accept *Shabbos* is *plag*

haminchah, which *Mechaber* defines as an hour and a quarter before nightfall. *Gra* and *Levush* define *plag haminchah* as an hour and a quarter before *shkiah*.⁶⁶

The *poskim*⁶⁷ explain that the hour and a quarter referred to here is calculated in terms of *sha'os zmanios* (seasonal hours). A seasonal hour is one twelfth of the daylight period of that specific day; therefore, the number of standard minutes in a seasonal hour varies according to the time of year.

According to *Mechaber*, the daylight period begins at dawn and ends at *tzeis hakochavim* (nightfall); according to *Gra* and *Levush*, the daylight period starts at sunrise and ends at *shkiah* (sunset).

If one lights candles to usher in *Shabbos* earlier

Sources & Notes

---

63. S.v. *Lo yakdim*.

64. 263:10.

65. See *se'if yud* and the commentaries who explain that the acceptance takes place immediately upon reciting the

brachah for lighting the *Shabbos* candles.

66. Both views are cited by *Mishnah Berurah* 263:19.

67. *Mishnah Berurah* 263:19.

ד' לא יקדים. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם ברכו שיצו להדליק ולא ידליק קודם מנחה [שלטי גבורים (אות ד) במרדכי פ"ב בשם צפנת פענח]:
ה' א' כשידליק, ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה

הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה [מטה משה בשם בחיי פרשת יתרו]: יש סדורים שכתב בהם ברכה לנרות אחר יציאת בית הכנסת ואין לאומרה [ר"מ מינץ פ"ז]: כתב מהר"ש בשם מהר"מ ז"ל כשיש חופה בע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואחר כך בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך או תאמר לעכו"כ להדליק אחר החופה והיא תברך ע"כ. ותמוה היא דלא שייך ברכה בדלוקה ועומדה ועוד דאמירה לעכו"ם שבוה ומיהו בין השמשות לא גזרו אשבות [עייין סימן רס"א] ועיין במהר"י וייל שהתיר להדליק בעוד היום גדול ואח"כ לפרוס ידיהם ולברך וכו' ומ"ש שנמצא בקובץ שמברכין על הנרות בשבת אחר יציאת בית הכנסת לא ס"ל ולא מר בריה

דרבינא חתים עליה [מהר"מ מינץ הגהות מנהגים] ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיין סימן רע"ו ס"ב בהג"ה ומ"מ סגי בנר אחד: י"ב אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביום טוב תברך ואח"כ תדליק כ"כ

בסוף ספר הדרישה באה"ע בשם אמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים כמ"ש סימן קנ"ח ע"ש וכ"כ התוס' פסחים דף ז' ע"ב: ו'ג) ולברך עליו. דהדלקת נר חובה משום שלום בית שלא יכשל בעץ או באבן [מרדכי (כמה מדליקין אות רצד)]. ואפילו למ"ד בנר יום הכפורים א"צ לברך מ"מ הכא משתמשין לצורך אכילה להכין כליהם וכלי סעודה משא"כ ביום הכפורים וכ"ש לדידן דס"ל דמברכין ביום הכפורים דחשבינן שלום בית אפילו בלא אכילה [מהר"ל בתשובה סימן קנ"ה] [קמ"ד]: י"ד א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשלו בעץ או באבן ועמ"ש סעיף א' ועיין סעיף ז': ח'טו) שכל אחד מברך. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זווית

ד' לא יקדים [ח] למחר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת וגם לא יאחר וואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהיא שעה ורביע קודם הלילה: הגה ועיין לקמן סימן רס"ז ואם היה הנר דולק מבעוד היום גדול יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת (טור):

ה' א' כשידליק יברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת אחד האיש ואחד האשה גם ביום טוב צריך לברך להדליק נר של יום טוב וביום הכיפורים בלא שבת ייש מי שאומר שלא יברך ועיין לקמן סימן תר"י: הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) ויש מי שאומר שמברך י"ג א' אחר ההדלקה וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנו עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין ואחר כך מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג [מהר"ל] [מהר"ו אות כ"ט]:

ו' לבחורים ההולכים ללמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר שבת בחדרם ולברך עליו אבל מי שהוא אצל אשתו י"א אין צריך להדליק בחדרו י"א ולברך עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:
ז' אורח שאין לו חדר מיוחד וגם אין מדליקין עליו בביתו צריך להשתתף בפרוטה:
ח' יב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום אחד יש אומרים י"ב שכל אחד מברך על מנורה י"ב שלו י"ש

באר הגולה

ז. שם: ח. תוס' והרא"ש והמרדכי מהא דרב צלי של שבת בע"ש ברכות כ"ז: ו (דהיינו בשעות זמניות י"ב שעות אפילו ביום ארוך וכדלעיל בס"י רל"ג בהגה): ט. תוספות בשבת כ"ה והרא"ש שם והרמב"ם בפ"ה ה"א וש"פ והר"ן והמרדכי ורב עמרם וסמ"ג ענשין ל' ורבי ירוחם נ"ב ח"ב: י. מרדכי והגהו' מיימון פ"ה אות א' בשם הירושלמי: כ. שם בתוספות וטור בשם י"א: ל. מרדכי שם: מ. בהגהת מרדכי בשם ראב"ה: נ. מצא בתשו' אשכנזית שו"ת מהר"ל סי' קצ"ט: ס. א"ז:

באר היטב

להדליק אחר החופה והיא תברך ע"ש. וכתב המ"א שדבריו תמוהים. ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיין ס"ק ג' מש"ש. ומ"מ סגי בנר א'. מ"א ע"ש: ו' אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביו"ט תברך ואח"כ תדליק כ"כ בס"ס הדרישה בא"ע בשם אמו. וכתב המ"א אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חז"ל ע"ש: ו' א' ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשל בעץ או באבן ועיין מ"ש ס"ק א'. מ"א: ח' יב' או ג' שלו. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה

ד' למחר. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם כדי שידליקו ולא ידליקו קודם. ש"ג: ה' א' כשידליק יברך וכו'. טוב שיהיה לה נר מיוחד להדליק בו מידי שבת בשבתו עטרת זקנים בשם פענח רזא. ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה מט"מ. כתב מהר"ש כשיש חופה ע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואח"כ בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך. או תאמר לעכו"ם

ד' לא יקדים. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם ברכו שיצו להדליק ולא ידליק קודם מנחה [שלטי גבורים (אות ד) במרדכי פ"ב בשם צפנת פענח]:
ה' (א) כשידליק, ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה

הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה [מטה משה בשם בחיי פרשת יתרו]: יש סדורים שכתב בהם ברכה לנרות אחר יציאת בית הכנסת ואין לאומרה [ר"מ מינץ פ"ז]: כתב מהר"ש בשם מהר"מ ז"ל כשיש חופה בע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואחר כך בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך או תאמר לעכו"ם להדליק אחר החופה והיא תברך ע"כ. ותמוה היא דלא שייך ברכה בדלוקה ועומדת ועוד דאמירה לעכו"ם שבות ומיהו בין השמשות לא גזרו אשבות [עיינן סימן רס"א] ועיינן במהר"י וייל שהתיר להדליק בעוד היום גדול ואח"כ לפרוס ידיהם ולברך וכו' ומ"ש שנמצא בקובץ שמברכין על הנרות בשבת אחר יציאת בית הכנסת לא ס"ל ולא מר בריה

דרבינא חתים עליה [מהר"מ מינץ הגהות מנהגים] ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיינן סימן רע"ו ס"ב בהג"ה ומ"מ סגי בנר אחד: (יב) אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביום טוב תברך ואח"כ תדליק כ"כ

בסוף ספר הדרישה באה"ע בשם אמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים כמ"ש סימן קנ"ח ע"ש וכ"כ התוס' פסחים דף ז' ע"ב: ו' (ג) ולברך עליו. דהדלקת נר חובה משום שלום בית שלא יכשל בעץ או באבן [מרדכי (כמה מדליקין אות רצד)]. ואפילו למ"ד בנר יום הכפורים א"צ לברך מ"מ הכא משתמשין לצורך אכילה להכין כליהם וכלי סעודה משא"כ ביום הכפורים וכ"ש לדידן דס"ל דמברכין ביום הכפורים דחשבינן שלום בית אפילו בלא אכילה [מהר"ל בתשובה סימן קנ"ה] [קמ"ד]: (יד) א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשלו בעץ או באבן ועמ"ש סעיף א' ועיינן סעיף ז': (ח טו) שכל אחד מברך. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זווית

ד' לא יקדים [ח] למהר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת וגם לא יאחר וואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהיא שעה ורביע קודם הלילה: הגה ועיינן לקמן סימן רס"ז ואם היה הנר דולק מבעוד היום גדול יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת (טור):

ה' (א) כשידליק יברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת אחד האיש ואחד האשה ג' ביום טוב צריך לברך להדליק נר של יום טוב וביום הכיפורים בלא שבת ייש מי שאומר שלא יברך ועיינן לקמן סימן תר"י: הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) ויש מי שאומר שמברך י"ג [א] אחר ההדלקה וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנו עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין ואחר כך מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג [מהר"ל] [מהר"ו אות כ"ט]:

ו' לבחורים ההולכים ללמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר שבת בחדרם ולברך עליו אבל מי שהוא אצל אשתו י"א אין צריך להדליק בחדרו [א] ולברך עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:

ז' אורח שאין לו חדר מיוחד וגם אין מדליקין עליו בביתו צריך להשתתף בפרוטה:

ח' יב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום אחד יש אומרים [ט] שכל אחד מברך על מנורה [יב] שלו ויש

באר הגולה

ז. שם: ח. תוס' והרא"ש והמרדכי מהא דרב צלי של שבת בע"ש ברכות כ"ז: (דהיינו בשעות זמניות י"ב שעות אפילו ביום ארוך וכדלעיל בס"י רל"ג בהגה): ט. תוספות בשבת כ"ה והרא"ש שם והרמב"ם בפ"ה ה"א וש"פ והר"ן והמרדכי ורב עמרם וסמ"ג ענשין ל' ורבי ירוחם נ"ב ח"ב: י. מרדכי והגהו' מיימון פ"ה אות א' בשם הירושלמי: כ. שם בתוספות וטור בשם י"א: ל. מרדכי שם: מ. בהגהת מרדכי בשם ראב"ה: ג. מצא בתשו' אשכנזי שו"ת מהר"ל סי' קצ"ט: ס. א"ז:

באר היטב

להדליק אחר החופה והיא תברך ע"ש. וכתב המ"א שדבריו תמוהים. ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיינן ס"ק ג' מש"ש. ומ"מ סגי בנר א'. מ"א ע"ש: [י] אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביו"ט תברך ואח"כ תדליק כ"כ בס"ס הדרישה בא"ע בשם אמו. וכתב המ"א אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חז"ל ע"ש: [יא] ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשל בעץ או באבן ועיינן מ"ש ס"ק א'. מ"א: ח [יב] שלו. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה

ד [ח] למהר. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם כדי שידליקו ולא ידליקו קודם. ש"ג: ה [ט] כשידליק יברך וכו'. טוב שיהיה לה נר מיוחד להדליק בו מידי שבת בשבתו עטרת זקנים בשם פענח רזא. ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה מט"מ. כתב מהר"ש כשיש חופה ע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואח"כ בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך. או תאמר לעכו"ם

יש מי שאומר שמברכין קדם ההדלקה There are those who say that the *brachah* is recited before lighting the candles, ויש מי שאומר שמברך אחר ההדלקה, while others say that the *brachah* is recited after lighting the candles. וכדי שיהא עובר לעשייתו And in order that it [i.e., the *brachah*] should still be over *l'asiaso*, לא יהנה לא לאחר הברכה one should not benefit from it [the light of the candles] until after reciting the *brachah*.

ומשימין היד לפני היר אחר הדלקה Therefore, we place a hand in front of the candle immediately after the lighting, ומברכין and then recite the *brachah*, ואחר כך מסלקין היד and afterwards we remove the hand in order to benefit from the candles, לעשה וזה מקרי עובר לעשייה and this is considered over *l'asiah*. וכן המנהג And this is the accepted custom.

Discussions & Explanations

What is the *halachah* if one is unsure whether they recited a *brachah*?

Mechaber states that a *brachah* is recited when lighting *Shabbos* candles. *Biur Halachah*⁷⁵ adds that if, after lighting, one is unsure whether they recited a *brachah* or not, they should not recite another *brachah* in accordance with the principle of *safek brachos l'hakel* (when a doubt arises regarding the necessity of a *brachah*, no *brachah* is recited). If they definitely did not recite a *brachah*, they may still recite the *brachah* until *shkiah*.⁷⁶ According to *Shulchan Aruch Harav*,⁷⁷ one may recite the *brachah* even after *shkiah*, until *tzeis hakochavim* (nightfall).

Ultimately, even if a *brachah* is not recited, one has fulfilled the *mitzvah* of lighting candles.⁷⁸

When do *Sefardi* women recite the *brachah*?

The general rule is that the *brachah* is recited immediately prior to the performance of the *mitzvah*. *Rama* notes that the common custom

for *Ashkenazi* women is to recite the *brachah* after lighting the candles, following the view of *Bahag* that they accept *Shabbos* upon themselves after reciting the *brachah*.

*R' Ovadia Yosef*⁷⁹ states that the custom among *Sefardim* is to recite the *brachah* before lighting the candles, in line with the abovementioned principle. *R' Ovadia* explains that *Mechaber* follows the view that women do not accept *Shabbos* with the lighting of the candles and therefore, there is no need to deviate from the general rule of reciting the *brachah* before performing the *mitzvah*. He adds that even according to those opinions that maintain that women do accept *Shabbos* upon themselves with the lighting of the candles, this refers not to the *brachah* but rather to the entire lighting process. Therefore, women may and should recite the *brachah*, light the candles, and only then are they considered to have accepted *Shabbos*. He concludes that even though *Ben Ish Chai*⁸⁰ rules in accordance with *Rama*, all *Sefardim*⁸¹ should nonetheless recite the *brachah* before lighting the candles.

Sources & Notes

---

75. S.v. *K'sheyadlik*.

76. *Biur Halachah* explains that since one may not light after sunset, a *brachah* that was forgotten at the time of kindling may only be recited up until this point. *R' Ovadia Yosef* [*Chazon Ovadia Shabbos* vol. 1 pg. 172] disagrees with this view and maintains that if the *brachah* was not recited at the time of kindling, it may not be recited afterward either.

77. 263:11 and *Kuntres Achron* 4.

78. *Shemiras Shabbos K'hilchasah* [43:31], and therefore

no penalty is earned if a woman forgets to recite a *brachah*.

79. *Chazon Ovadia* [*Shabbos* vol. 1 pg. 165], *Halichos Olam* [vol. 3 pg. 38], *Yechaveh Da'as* [1:27, 2:33], and *Yabia Omer* [2:16, 6:48:11, 9:24, 9:108:122, 10:21:4].

80. *Noach Shanah Beis* 10.

81. See *Chazon Ovadia* [*Shabbos* vol. 1 pg. 175] where he writes that even *Ashkenazi* women should recite the *brachah* before lighting the candles, not in accordance with *Rama*. However, this is not the custom among *Ashkenazim*.

ד' לא יקדים. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם ברכו שיצו להדליק ולא ידליק קודם מנחה [שלטי גבורים (אות ד) במרדכי פ"ב בשם צפנת פענח]:
ה' א' כשידליק, ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה

הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה [מטה משה בשם בחיי פרשת יתרו]: יש סדורים שכתב בהם ברכה לנרות אחר יציאת בית הכנסת ואין לאומרה [ר"מ מינץ פ"ז]: כתב מהר"ש בשם מהר"מ ז"ל כשיש חופה בע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואחר כך בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך או תאמר לעכו"ם להדליק אחר החופה והיא תברך ע"כ. ותמוה היא דלא שייך ברכה בדלוקה ועומדת ועוד דאמירה לעכו"ם שבות ומיהו בין השמשות לא גזרו אשבות [עייין סימן רס"א] ועיין במהר"י וייל שהתיר להדליק בעוד היום גדול ואח"כ לפרוס ידיהם ולברך וכו' ומ"ש שנמצא בקובץ שמברכין על הנרות בשבת אחר יציאת בית הכנסת לא ס"ל ולא מר בריה

דרבינא חתים עליה [מהר"מ מינץ הגהות מנהגים] ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיין סימן רע"ו ס"ב בהג"ה ומ"מ סגי בנר אחד: י"ב אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביום טוב תברך ואח"כ תדליק כ"כ

בסוף ספר הדרישה באה"ע בשם אמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים כמ"ש סימן קנ"ח ע"ש וכ"כ התוס' פסחים דף ז' ע"ב: ו'ג) ולברך עליו. דהדלקת נר חובה משום שלום בית שלא יכשל בעץ או באבן [מרדכי (כמה מדליקין אות רצד)]. ואפילו למ"ד בנר יום הכפורים א"צ לברך מ"מ הכא משתמשין לצורך אכילה להכין כליהם וכלי סעודה משא"כ ביום הכפורים וכ"ש לדידן דס"ל דמברכין ביום הכפורים דחשבינן שלום בית אפילו בלא אכילה [מהר"ל בתשובה סימן קנ"ה] [קמ"ד]: י"ד א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשלו בעץ או באבן ועמ"ש סעיף א' ועיין סעיף ז': ח'טו) שכל אחד מברך. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זווית

ד' לא יקדים [ח] למחר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת וגם לא יאחר וואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהיא שעה ורביע קודם הלילה: הגה ועיין לקמן סימן רס"ז ואם היה הנר דולק מבעוד היום גדול יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת (טור):

ה' א' כשידליק יברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת אחד האיש ואחד האשה ג' גם ביום טוב צריך לברך להדליק נר של יום טוב וביום הכיפורים בלא שבת ייש מי שאומר שלא יברך ועיין לקמן סימן תר"י: הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) ויש מי שאומר שמברך י"ג א' אחר ההדלקה וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנו עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין ואחר כך מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג [מהר"ל] [מהר"ו אות כ"ט]:

ו' לבחורים ההולכים ללמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר שבת בחדרם ולברך עליו אבל מי שהוא אצל אשתו י"א אין צריך להדליק בחדרו י"א ולברך עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:

ז' אורח שאין לו חדר מיוחד וגם אין מדליקין עליו בביתו צריך להשתתף בפרוטה:

ח' יב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום אחד יש אומרים י"ב שכל אחד מברך על מנורה י"ב שלו י"ג

באר הגולה

ז. שם: ח. תוס' והרא"ש והמרדכי מהא דרב צלי של שבת בע"ש ברכות כ"ז: ו' (דהיינו בשעות זמניות י"ב שעות אפילו ביום ארוך וכדלעיל בס"י רל"ג בהגה): ט. תוספות בשבת כ"ה והרא"ש שם והרמב"ם בפ"ה ה"א וש"פ והר"ן והמרדכי ורב עמרם וסמ"ג ענשין ל' ורבי ירוחם נ"ב ח"ב: י. מרדכי והגהו' מיימון פ"ה אות א' בשם הירושלמי: כ. שם בתוספות וטור בשם י"א: ל. מרדכי שם: מ. בהגהת מרדכי בשם ראב"ה: נ. מצא בתשו' אשכנזי שו"ת מהר"ל סי' קצ"ט: ס. א"ז:

באר היטב

להדליק אחר החופה והיא תברך ע"ש. וכתב המ"א שדבריו תמוהים. ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיין ס"ק ג' מש"ש. ומ"מ סגי בנר א'. מ"א ע"ש: י"א אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביו"ט תברך ואח"כ תדליק כ"כ בס"ס הדרישה בא"ע בשם אמו. וכתב המ"א אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חז"ל ע"ש: ו'י"א) ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשל בעץ או באבן ועיין מ"ש ס"ק א'. מ"א: ח'י"ב) שלו. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה

ד' למחר. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם כדי שידליקו ולא ידליקו קודם. ש"ג: ה' א' כשידליק יברך וכו'. טוב שיהיה לה נר מיוחד להדליק בו מדי שבת בשבתו עטרת זקנים בשם פענח רזא. ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה מט"מ. כתב מהר"ש כשיש חופה ע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואח"כ בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך. או תאמר לעכו"ם

When do Ashkenazi women recite the *brachah* when lighting candles in honor of *Yom Tov*?

Given that the accepted view among Ashkenazi women is that reciting the *brachah* on candle-lighting constitutes acceptance of Shabbos, the *brachah* is recited after lighting. The *poskim* discuss whether the same concept should apply when lighting candles in honor of *Yom Tov*.

*Sma*⁸² writes that his wife recites the *brachah* before lighting the *Yom Tov* candles, unlike her practice with the *Shabbos* candles. The reason for this distinction, he explains, is that since one may kindle lights on *Yom Tov*, one may recite the *brachah* and thereby accept *Yom Tov* and then continue to kindle the candles. This is also the view of the majority of *poskim*.⁸³

*Magen Avraham*⁸⁴ and *Shulchan Aruch Harav*⁸⁵ maintain that one should recite the *brachah* after lighting the candles on *Yom Tov* as well. Although the reason for doing so does not apply on *Yom Tov*, *Magen Avraham* states that it is best to avoid confusion and always light in the same manner.

*Mishnah Berurah*⁸⁶ cites the view of *Magen Avraham* but rules in accordance with the majority of *poskim*, that on *Yom Tov* the *brachah* is recited before lighting the candles.

When should men recite the *brachah* when lighting *Shabbos* candles?

*Biur Halachah*⁸⁷ notes that the question of when the *brachah* is recited is also relevant for men who are lighting *Shabbos* candles. Since, unlike women, men are not obligated to accept *Shabbos* upon themselves with the lighting of the *Shabbos* candles,⁸⁸ one may assume that the majority of *poskim* would rule that they should recite the *brachah* before lighting (and in fact several *poskim* specifically state such a ruling).

Magen Avraham holds differently and rules that if a man is lighting *Shabbos* candles, he should recite the *brachah* after lighting, as women do, in order to avoid confusion.⁸⁹

The prevailing custom⁹⁰ is for men to follow the majority of *poskim* and recite the *brachah* before lighting.

סעיף ו'–ז'

Introduction to *se'ifim vav* and *zayin*⁹¹

As previously discussed in *se'if alef*, the *Gemara* cites two different reasons for the *mitzvah* of lighting the *Shabbos* candles:

Sources & Notes

---

82. Introduction to commentary on *Yoreh Deah*.

83. *Dagul Mervavah* [on *Magen Avraham* 12], *Chidah* [*Machazik Brachah* 4], *Chayei Adam* [5:11 *Nishmas Adam* 1], *R' Akiva Eiger* [on *Magen Avraham* 12], *Chasam Sofer* [*Shabbos* 24b] and *Aruch Hashulchan* [263:13]. See also *Kovetz Halachos* [*Shabbos* vol.1 page 238] where *R' Shmuel Kamanetzky* notes that the common custom is to recite the *brachah* before lighting the *Yom Tov* candles.

84. 263:12.

85. 263:8.

86. 263:27.

87. *S.v. Achar*.

88. See *Mishnah Berurah* 263:42.

89. See also *Ketzos Hashulchan* [74:19] where *R' Chaim Na'eh* explains that according to *Shulchan Aruch Harav*, men should recite the *brachah* after lighting the candles, which is consistent with his view cited above regarding *Yom Tov*.

90. See *Kovetz Halachos* [*Shabbos* vol.1 pg. 239].

91. Introduction based primarily on *Biur Halachah* [263:6 *s.v. Bachurim*]. See also *Dibros Moshe* [*Shabbos* ch. 2. *siman* 26 *he'arah* 42].

ד' לא יקדים. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם ברכו שיצו להדליק ולא ידליק קודם מנחה [שלטי גבורים (אות ד) במרדכי פ"ב בשם צפנת פענח]:
ה' א' כשידליק, ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה

הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה [מטה משה בשם בחיי פרשת יתרו]: יש סדורים שכתב בהם ברכה לנרות אחר יציאת בית הכנסת ואין לאומרה [ר"מ מינץ פ"ז]: כתב מהר"ש בשם מהר"מ ז"ל כשיש חופה בע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואחר כך בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך או תאמר לעכו"ם להדליק אחר החופה והיא תברך ע"כ. ותמוה היא דלא שייך ברכה בדלוקה ועומדת ועוד דאמירה לעכו"ם שבות ומיהו בין השמשות לא גזרו אשבות [עיינן סימן רס"א] ועיינן במהר"י וייל שהתיר להדליק בעוד היום גדול ואח"כ לפרוס ידיהם ולברך וכו' ומ"ש שנמצא בקובץ שמברכין על הנרות בשבת אחר יציאת בית הכנסת לא ס"ל ולא מר בריה

דרכינא חתים עליה [מהר"מ מינץ הגהות מנהגים] ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיינן סימן רע"ו ס"ב בהג"ה ומ"מ סגי בנר אחד: י"ב אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביום טוב תברך ואח"כ תדליק כ"כ

בסוף ספר הדרישה באה"ע בשם אמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים כמ"ש סימן קנ"ח ע"ש וכ"כ התוס' פסחים דף ז' ע"ב: ו' ג' ולברך עליו. דהדלקת נר חובה משום שלום בית שלא יכשל בעץ או באבן [מרדכי (כמה מדליקין אות רצד)]. ואפילו למ"ד בנר יום הכפורים א"צ לברך מ"מ הכא משתמשין לצורך אכילה להכין כליהם וכלי סעודה משא"כ ביום הכפורים וכ"ש לדידן דס"ל דמברכין ביום הכפורים דחשבינן שלום בית אפילו בלא אכילה [מהר"ל בתשובה סימן קנ"ה] [קמ"ד]: י"ד א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשלו בעץ או באבן ועמ"ש סעיף א' ועיינן סעיף ז': ח טו) שכל אחד מברך. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זווית

ד' לא יקדים [ח] למחר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת וגם לא יאחר וואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהיא שעה ורביע קודם הלילה: הגה ועיינן לקמן סימן רס"ז ואם היה הנר דולק מבעוד היום גדול יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת (טור):

ה' א' כשידליק יברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת אחד האיש ואחד האשה ג' ביום טוב צריך לברך להדליק נר של יום טוב וביום הכיפורים בלא שבת ייש מי שאומר שלא יברך ועיינן לקמן סימן תר"י: הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) ויש מי שאומר שמברך י"ג א' אחר ההדלקה וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנו עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין ואחר כך מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג [מהר"ל] [מהר"ו אות כ"ט]:

- ו' לבחורים ההולכים ללמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר שבת בחדרם ובלברך עליו אבל מי שהוא אצל אשתו י"א אין צריך להדליק בחדרו י"א ולברך עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:
ז' אורח שאין לו חדר מיוחד וגם אין מדליקין עליו בביתו צריך להשתתף בפרוטה:
ח' יב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום אחד יש אומרים י"ב שכל אחד מברך על מנורה י"ב שלו י"ש

באר הגולה

ז. שם: ח. תוס' והרא"ש והמרדכי מהא דרב צלי של שבת בע"ש ברכות כ"ז: ו' (דהיינו בשעות זמניות י"ב שעות אפילו ביום ארוך וכדלעיל בס"י רל"ג בהגה): ט. תוספות בשבת כ"ה והרא"ש שם והרמב"ם בפ"ה ה"א וש"פ והר"ן והמרדכי ורב עמרם וסמ"ג ענשין ל' ורבי ירוחם נ"ב ח"ב: י. מרדכי והגהו' מיימון פ"ה אות א' בשם הירושלמי: כ. שם בתוספות וטור בשם י"א: ל. מרדכי שם: מ. בהגהת מרדכי בשם ראב"ה: נ. מצא בתשו' אשכנזי שו"ת מהר"ל סי' קצ"ט: ס. א"ז:

באר היטב

להדליק אחר החופה והיא תברך ע"ש. וכתב המ"א שדבריו תמוהים. ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיינן ס"ק ג' מש"ש. ומ"מ סגי בנר א'. מ"א ע"ש: ו' אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביו"ט תברך ואח"כ תדליק כ"כ בס"ס הדרישה בא"ע בשם אמו. וכתב המ"א אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חז"ל ע"ש: ו' י"א ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשל בעץ או באבן ועיינן מ"ש ס"ק א'. מ"א: ח' י"ב) ש"ל. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה

ד' למחר. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם כדי שידליקו ולא ידליקו קודם. ש"ג: ה' א' כשידליק יברך וכו'. טוב שיהיה לה נר מיוחד להדליק בו מדי שבת בשבתו עטרת זקנים בשם פענח רזא. ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה מט"מ. כתב מהר"ש כשיש חופה ע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואח"כ בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך. או תאמר לעכו"ם

- 1) *Kavod Shabbos* (the honor of *Shabbos*): The *Shabbos* meal should be eaten in an atmosphere of dignity and honor; the illumination provided by the candles contributes to this.
- 2) *Shalom Bayis* (a tranquil home): Moving around in a dark home is unpleasant and can lead to accidents, such as tripping over furniture or bumping into walls. Therefore, *Chazal* instituted the *mitzvah* of lighting candles in the home, to enhance the tranquility of the *Shabbos* experience.⁹²

The *poskim* note that both aspects are essential to the *mitzvah* and therefore, one must fulfill both when lighting *Shabbos* candles. Resulting from this are certain practical ramifications:

- 1) Which rooms require light: One need not light in every room in one's home in order to fulfill the *mitzvah* of ensuring *Kavod Shabbos*; one can suffice with illuminating only one of the rooms that will be used on *Shabbos*, the one where the evening *seudah* will be eaten. When the woman of the house lights candles in the dining room, she fulfills this obligation for every member of the household. However, in order to fulfill the *mitzvah* of ensuring *Shalom Bayis*, one is obligated to illuminate all the rooms he intends to use on *Shabbos* (The *brachah* recited over the candles in the dining room covers the lighting in the other rooms). In rooms such as bedrooms, where light is not desirable, there is no requirement to light candles, and the *mitzvah* of ensuring *Shalom Bayis* is fulfilled by having a light burning in the hallway or a nearby room which, when the bedroom door is open, provides enough light for one to find his way around.⁹³
- 2) When a husband is away from home: When the woman of the house lights the *Shabbos* candles in her home, she fulfills the *mitzvah* of ensuring *Kavod Shabbos* for every member of the household, including those who are not in the home.⁹⁴ For example, even if a husband is away for *Shabbos*, he still fulfills his *mitzvah* of ensuring *Kavod Shabbos* via his wife's lighting. However, he remains obligated to light candles where he is staying, with a *brachah*,⁹⁵ in order to fulfill the *mitzvah* of ensuring *Shalom Bayis*. If he does not have his own room in the place where he is staying, he need not light at all — since he is sharing his room with his host, his host will make sure the room is well lit and will fulfill the *mitzvah* of *Shalom Bayis*.⁹⁶

Sources & Notes

---

92. See *Chovas Hadar* [pg. 88 fn. 18] where he describes the two obligations as *chovas hadar* (the obligation of the home) and *chovas haguf* (the obligation of the person), with *chovas hadar* corresponding to *Shalom Bayis* and *chovas haguf* corresponding to *Kavod Shabbos*.

93. View of *R' Moshe Feinstein* [cited in *The Radiance of Shabbos* pg. 4].

94. See *Aruch Hashulchan* [263:5] where he maintains that there is a difference between husbands and adult children. Whereas the husband fulfills his obligation via his wife's lighting even if he is away from home, he states, adult children only fulfill their obligation if they are home and thereby considered part of the household. If they are not home for *Shabbos*, they are not considered part of the household for that *Shabbos*, and they must light their own candles. This is also the view of *Chovas Hadar* [pg. 93 fn.

45]. *Shemiras Shabbos K'hilchasa* [ch. 45 fn. 12] disagrees and suggests that there is no difference between husbands and adult children in this respect. *R' Ben Tzion Abba Shaul* [*Ohr L'tzion* 2:18:4] likewise rules that adult children fulfill the *mitzvah* of ensuring *Kavod Shabbos* with their parent's lighting, even if they are not at home.

95. *Biur Halachah* [263:5 s.v. *Bachurim*] explains that the wife's lighting covers the aspect of *Kavod Shabbos* for the husband, wherever he is, and the aspect of *Shalom Bayis* in the location where she is lighting. In this situation, where the husband is away for *Shabbos*, her lighting does not fulfill the obligation of ensuring *Shalom Bayis* in his location. Therefore, since he must light to fulfill one of the obligations that remain, his wife's lighting in a different location does not suffice.

96. See *Chovas Hadar* [pg. 88 fn. 21].

ד' לא יקדים. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם ברכו שיצו להדליק ולא ידליק קודם מנחה [שלטי גבורים (אות ד) במרדכי פ"ב בשם צפנת פענח]:
ה' א' כשידליק, ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה

הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה [מטה משה בשם בחיי פרשת יתרו]: יש סדורים שכתב בהם ברכה לנרות אחר יציאת בית הכנסת ואין לאומרה [ר"מ מינץ פ"ז]: כתב מהר"ש בשם מהר"מ ז"ל כשיש חופה בע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואחר כך בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך או תאמר לעכו"ם להדליק אחר החופה והיא תברך ע"כ. ותמוה היא דלא שייך ברכה בדלוקה ועומדת ועוד דאמירה לעכו"ם שבות ומיהו בין השמשות לא גזרו אשבות [עיינן סימן רס"א] ועיינן במהר"י וייל שהתיר להדליק בעוד היום גדול ואח"כ לפרוס ידיהם ולברך וכו' ומ"ש שנמצא בקובץ שמברכין על הנרות בשבת אחר יציאת בית הכנסת לא ס"ל ולא מר בריה

דרכינא חתים עליה [מהר"מ מינץ הגהות מנהגים] ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיינן סימן רע"ו ס"ב בהג"ה ומ"מ סגי בנר אחד: י"ב אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביום טוב תברך ואח"כ תדליק כ"כ

בסוף ספר הדרישה באה"ע בשם אמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים כמ"ש סימן קנ"ח ע"ש וכ"כ התוס' פסחים דף ז' ע"ב: ו' ג' ולברך עליו. דהדלקת נר חובה משום שלום בית שלא יכשל בעץ או באבן [מרדכי (כמה מדליקין אות רצד)]. ואפילו למ"ד בנר יום הכפורים א"צ לברך מ"מ הכא משתמשין לצורך אכילה להכין כליהם וכלי סעודה משא"כ ביום הכפורים וכ"ש לדידן דס"ל דמברכין ביום הכפורים דחשבינן שלום בית אפילו בלא אכילה [מהר"ל בתשובה סימן קנ"ה] [קמ"ד]: י"ד א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשלו בעץ או באבן ועמ"ש סעיף א' ועיינן סעיף ז': ח' טו' שכל אחד מברך. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זווית

ד' לא יקדים [ח] למהר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת וגם לא יאחר וואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהיא שעה ורביע קודם הלילה: הגה ועיינן לקמן סימן רס"ז ואם היה הנר דולק מבעוד היום גדול יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת (טור):

ה' א' כשידליק יברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת אחד האיש ואחד האשה ג' ביום טוב צריך לברך להדליק נר של יום טוב וביום הכיפורים בלא שבת ייש מי שאומר שלא יברך ועיינן לקמן סימן תר"י: הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) ויש מי שאומר שמברך י"ג א' אחר ההדלקה וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנו עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין ואחר כך מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג [מהר"ל] [מהר"ו אות כ"ט]:

ו' לבחורים ההולכים ללמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר שבת בחדרם ולברך עליו אבל מי שהוא אצל אשתו י"א אין צריך להדליק בחדרו י"א ולברך עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:

ז' אורח שאין לו חדר מיוחד וגם אין מדליקין עליו בביתו צריך להשתתף בפרוטה:

ח' יב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום אחד יש אומרים י"ב שכל אחד מברך על מנורה י"ב שלו י"ג

באר הגולה

ז. שם: ח. תוס' והרא"ש והמרדכי מהא דרב צלי של שבת בע"ש ברכות כ"ז: ו' (דהיינו בשעות זמניות י"ב שעות אפילו ביום ארוך וכדלעיל בס"י רל"ג בהגה): ט. תוספות בשבת כ"ה והרא"ש שם והרמב"ם בפ"ה ה"א וש"פ והר"ן והמרדכי ורב עמרם וסמ"ג ענשין ל' ורבי ירוחם נ"ב ח"ב: י. מרדכי והגהו' מיימון פ"ה אות א' בשם הירושלמי: כ. שם בתוספות וטור בשם י"א: ל. מרדכי שם: מ. בהגהת מרדכי בשם ראב"ה: נ. מצא בתשו' אשכנזי שו"ת מהר"ל סי' קצ"ט: ס. א"ז:

באר היטב

להדליק אחר החופה והיא תברך ע"ש. וכתב המ"א שדבריו תמוהים. ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיינן ס"ק ג' מש"ש. ומ"מ סגי בנר א'. מ"א ע"ש: י"א אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביו"ט תברך ואח"כ תדליק כ"כ בס"ס הדרישה בא"ע בשם אמו. וכתב המ"א אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חז"ל ע"ש: ו' י"א ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשל בעץ או באבן ועיינן מ"ש ס"ק א'. מ"א: ח' י"ב' שלו. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה

ד' למהר. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם כדי שידליקו ולא ידליקו קודם. ש"ג: ה' א' כשידליק יברך וכו'. טוב שיהיה לה נר מיוחד להדליק בו מידי שבת בשבתו עטרת זקנים בשם פענח רזא. ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה מט"מ. כתב מהר"ש כשיש חופה ע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואח"כ בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך. או תאמר לעכו"ם

In *se'if vav*, *Mechaber* discusses a husband's obligation to light candles when he is away from home for *Shabbos* but his wife is still lighting in his home. In such an instance, he fulfills his *mitzvah* of ensuring *Kavod Shabbos* with his wife's lighting; however, he is still obligated to light himself in order to ensure *Shalom Bayis*.

סעיף ו'

מקורות: מרדכי שבת רצ"ד

Does a man need to light candles if he is away from home?

*Mordechai*⁹⁷ writes that a young man who is learning in *yeshivah* away from home must light *Shabbos* candles, with a *brachah*, in the room where he sleeps. The *Acharonim*⁹⁸ explain that *Mordechai* is referring to a married man⁹⁹ who is away from home for *Shabbos* and whose wife is lighting at their home. Every person has two distinct obligations when it comes to lighting candles: 1) *Kavod Shabbos* (honoring *Shabbos* with lighting candles) and 2) *Shalom Bayis* (illuminating the home so that people do not stumble in the dark). Although the husband fulfills his obligation of *Kavod Shabbos* when his wife lights in their home, he must still light candles in his location, with a *brachah*, in order to fulfill the *mitzvah* of ensuring *Shalom Bayis*.

Mechaber rules regarding men who are away from home for *Shabbos*.

Young men who travel away from home in order to learn must light a Shabbos candle in their rooms and recite a brachah upon

it. However, one who is with his wife need not light in his room and recite a brachah upon it, because his wife recites the brachah for him.

Discussions & Explanations

Does a man need to light candles if he is away from home?

Mechaber rules that a man who is away from home for *Shabbos* must light candles in the room where he will be sleeping, and recite a *brachah*. The reason

he must light is to ensure that he will not stumble in the dark (*Shalom Bayis*). He must, therefore, ensure that the candles will still be burning when he returns to his room at night.^{100 101} The *poskim*¹⁰² explain that this only applies if the husband has a

---

Sources & Notes

---

97. *Shabbos* 294.

98. See *Biur Halachah* s.v. *Bachurim*. This is unlike the view of *Derech Chaim* who explains that this law only applies to single men and that married men do not recite a *brachah* when lighting away from home.

99. Regarding single men: When they are at home, they fulfill their obligation through their mother's candle-lighting. When they are away from home, *Aruch Hashulchan* [263:5] maintains that they do not fulfill their obligation of ensuring *Kavod Shabbos* via their mother's lighting, but rather via their host's lighting. Also, if they have a *cheder meyuchad* (their own room) where they are sleeping, they must light there

with a *brachah* to fulfill the aspect of *Shalom Bayis*.

100. *Mishnah Berurah* 263:30. *Shemiras Shabbos K'hilchasa* [45:3] warns that if leaving the lights to burn unsupervised creates any risk whatsoever of fire, it is better for him not to light, and in such a circumstance, it is considered a *mitzvah* not to do so.

101. Since the purpose of these candles is to ensure that he does not stumble in the dark, the candles must burn for long enough to achieve this. Candles that are lit in the dining room must only burn for the duration of the meal.

102. See *Mishnah Berurah* [263:28] and *Chovas Hadar* [pg. 88 fn. 21].

ד' לא יקדים. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם ברכו שיצו להדליק ולא ידליק קודם מנחה [שלטי גבורים (אות ד) במרדכי פ"ב בשם צפנת פענח]:
ה' (א) כשידליק, ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה

הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה [מטה משה בשם בחיי פרשת יתרו]: יש סדורים שכתב בהם ברכה לנרות אחר יציאת בית הכנסת ואין לאומרה [ר"מ מינץ פ"ז]: כתב מהר"ש בשם מהר"מ ז"ל כשיש חופה בע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואחר כך בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך או תאמר לעכו"ם להדליק אחר החופה והיא תברך ע"כ. ותמוה היא דלא שייך ברכה בדלוקה ועומדת ועוד דאמירה לעכו"ם שבות ומיהו בין השמשות לא גזרו אשבות [עיינן סימן רס"א] ועיינן במהר"י וייל שהתיר להדליק בעוד היום גדול ואח"כ לפרוס ידיהם ולברך וכו' ומ"ש שנמצא בקובץ שמברכין על הנרות בשבת אחר יציאת בית הכנסת לא ס"ל ולא מר בריה

דרבינא חתים עליה [מהר"מ מינץ הגהות מנהגים] ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיינן סימן רע"ו ס"ב בהג"ה ומ"מ סגי בנר אחד: (יב) אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביום טוב תברך ואח"כ תדליק כ"כ

בסוף ספר הדרישה באה"ע בשם אמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים כמ"ש סימן קנ"ח ע"ש וכ"כ התוס' פסחים דף ז' ע"ב: ו' (ג) ולברך עליו. דהדלקת נר חובה משום שלום בית שלא יכשל בעץ או באבן [מרדכי (כמה מדליקין אות רצד)]. ואפילו למ"ד בנר יום הכפורים א"צ לברך מ"מ הכא משתמשין לצורך אכילה להכין כליהם וכלי סעודה משא"כ ביום הכפורים וכ"ש לדידן דס"ל דמברכין ביום הכפורים דחשבינן שלום בית אפילו בלא אכילה [מהר"ל בתשובה סימן קנ"ה] [קמ"ד]: (יד) א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשלו בעץ או באבן ועמ"ש סעיף א' ועיינן סעיף ז': (ח טו) שכל אחד מברך. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זווית

ד' לא יקדים [ח] למהר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת וגם לא יאחר וואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהיא שעה ורביע קודם הלילה: הגה ועיינן לקמן סימן רס"ז ואם היה הנר דולק מבעוד היום גדול יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת (טור):

ה' (א) כשידליק יברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת אחד האיש ואחד האשה ג' ביום טוב צריך לברך להדליק נר של יום טוב וביום הכיפורים בלא שבת ייש מי שאומר שלא יברך ועיינן לקמן סימן תר"י: הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) ויש מי שאומר שמברך י"ט [א] אחר ההדלקה וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנו עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין ואחר כך מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג [מהר"ל] [מהר"ו אות כ"ט]:

ו' לבחורים ההולכים ללמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר שבת בחדרם ולברך עליו אבל מי שהוא אצל אשתו י"א אין צריך להדליק בחדרו [א] ולברך עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:

ז' אורח שאין לו חדר מיוחד וגם אין מדליקין עליו בביתו צריך להשתתף בפרוטה:

ח' יב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום אחד יש אומרים [ט] שכל אחד מברך על מנורה [יב] שלו ויש

באר הגולה

ז. שם: ח. תוס' והרא"ש והמרדכי מהא דרב צלי של שבת בע"ש ברכות כ"ז: (דהיינו בשעות זמניות י"ב שעות אפילו ביום ארוך וכדלעיל בס"י רל"ג בהגה): ט. תוספות בשבת כ"ה והרא"ש שם והרמב"ם בפ"ה ה"א וש"פ והר"ן והמרדכי ורב עמרם וסמ"ג ענשין ל' ורבי ירוחם נ"ב ח"ב: י. מרדכי והגהו' מיימון פ"ה אות א' בשם הירושלמי: כ. שם בתוספות וטור בשם י"א: ל. מרדכי שם: מ. בהגהת מרדכי בשם ראב"ה: נ. מצא בתשו' אשכנזי שו"ת מהר"ל סי' קצ"ט: ס. א"ז:

באר היטב

להדליק אחר החופה והיא תברך ע"ש. וכתב המ"א שדבריו תמוהים. ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיינן ס"ק ג' מש"ש. ומ"מ סגי בנר א'. מ"א ע"ש: [י] אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביו"ט תברך ואח"כ תדליק כ"כ בס"ס הדרישה בא"ע בשם אמו. וכתב המ"א אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חז"ל ע"ש: ו' [יא] ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשל בעץ או באבן ועיינן מ"ש ס"ק א'. מ"א: ח' [יב] שלו. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה

ד' למהר. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם כדי שידליקו ולא ידליקו קודם. ש"ג: ה' [ט] כשידליק יברך וכו'. טוב שיהיה לה נר מיוחד להדליק בו מדי שבת בשבתו עטרת זקנים בשם פענח רזא. ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה מט"מ. כתב מהר"ש כשיש חופה ע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואח"כ בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך. או תאמר לעכו"ם

cheder meyuchad (his own private room) where he plans on eating or sleeping and in which there is no light at all. If he does not have a *cheder meyuchad* he need not light at all,¹⁰³ as he is sharing the home of his host, who will make sure the room is well lit and cover any concerns of *Shalom Bayis*.¹⁰⁴ Similarly, if he has a *cheder meyuchad* which is sufficiently illuminated by light penetrating from the hallway or street, he need not light candles.¹⁰⁵

Is the *halachah* different if husband and wife are in different time zones?

The poskim discuss the case where husband and wife are in different time zones (for instance, the wife is in Eretz Yisrael and the husband is in America or vice versa). Can the husband still fulfill his obligation of ensuring Kavod Shabbos via his wife's candle-lighting if they are not observing

Shabbos at the same time?

Be'er Moshe¹⁰⁶ maintains that one does not. Therefore, if a husband is in America while his wife is in Eretz Yisrael, he cannot fulfill his obligation through his wife's lighting, since at the time his wife is lighting it is not yet Shabbos for him in America. Likewise, if a husband is in Eretz Yisrael while his wife is in America, he cannot fulfill his obligation through his wife's lighting, as he will have already observed several hours of Shabbos by the time his wife lights.

R' Nissim Karelitz¹⁰⁷ maintains that the husband fulfills his obligation of Kavod Shabbos via his wife's lighting even if they are not observing Shabbos at the same time (regardless of whether the wife begins observing Shabbos before the husband or vice versa). R' Moshe Shternbuch rules similarly.¹⁰⁸

סעיף ז'

מקורות: ראבי"ה קצ"ט

How does a guest light the *Shabbos* candles?

Beis Yosef cites *Ravyah*¹⁰⁹ that a guest needs to be *mishtatef b'prutah* (participate in the host's lighting by contributing a minimal amount toward the cost of the oil or candles) in order to fulfill his obligation to light *Shabbos* candles. *Beis Yosef* explains that this is only necessary when the guest has neither someone lighting for him in his home (and therefore does not fulfill the *mitzvah* of ensuring *Kavod Shabbos*) nor a *cheder meyuchad* in the host's home (in which case he is not obligated to light his own candles in order to fulfill the *mitzvah* of ensuring *Shalom Bayis*).¹¹⁰

Sources & Notes

---

103. This differs from the case discussed in *se'if zayin* where there is a requirement to be *mishtatef b'prutah*, as here, the husband fulfills his obligation of ensuring *Kavod Shabbos* via his wife's lighting. The case described in *se'if zayin* is one in which the husband has no one lighting for him at home and he is not part of the host's household.

104. R' Ben Tzion Abba Shaul [*Ohr L'Tzion* 2:18:6] maintains that *cheder meyuchad* means a room that the host will not enter for any reason. If the host enters the room occasionally (for example, to retrieve a garment that is stored there), it is not considered a *cheder meyuchad* and the guest sleeping there is not required to light candles in it.

Chovas Hadar [pg. 91 fn. 33] maintains that even if the

host occasionally enters the room, it is still considered *cheder meyuchad* as it is the guest's private room when he sleeps there (i.e., he is not actually sharing the room with the host). This is also the view of *Yalkut Yosef* [*Mahadura Basra* pg. 79].

105. *Shemiras Shabbos K'hilchasah* 45:3.

106. 5:119.

107. *Chut Shani* [*Shabbos* vol. 4 pg. 62].

108. Cited in *Be'er Moshe* *ibid*.

109. 199.

110. See *Chovas Hadar* [pg. 93 fn. 45] where he explains that when a guest is *mishtatef b'prutah*, it is as if the lighting of the host is being done for him as well, and he therefore fulfills his *Kavod Shabbos* obligation of lighting *Shabbos* candles.

ד' לא יקדים. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם ברכו שיצו להדליק ולא ידליק קודם מנחה [שלטי גבורים (אות ד) במרדכי פ"ב בשם צפנת פענח]:
ה' א' כשידליק, ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה

הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה [מטה משה בשם בחיי פרשת יתרו]: יש סדורים שכתב בהם ברכה לנרות אחר יציאת בית הכנסת ואין לאומרה [ר"מ מינץ פ"ז]: כתב מהר"ש בשם מהר"מ ז"ל כשיש חופה בע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואחר כך בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך או תאמר לעכו"ם להדליק אחר החופה והיא תברך ע"כ. ותמוה היא דלא שייך ברכה בדלוקה ועומדת ועוד דאמירה לעכו"ם שבות ומיהו בין השמשות לא גזרו אשבות [עייין סימן רס"א] ועיין במהר"י וייל שהתיר להדליק בעוד היום גדול ואח"כ לפרוס ידיהם ולברך וכו' ומ"ש שנמצא בקובץ שמברכין על הנרות בשבת אחר יציאת בית הכנסת לא ס"ל ולא מר בריה

דרבינא חתים עליה [מהר"מ מינץ הגהות מנהגים] ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיין סימן רע"ו ס"ב בהג"ה ומ"מ סגי בנר אחד: י"ב אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביום טוב תברך ואח"כ תדליק כ"כ

בסוף ספר הדרישה באה"ע בשם אמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים כמ"ש סימן קנ"ח ע"ש וכ"כ התוס' פסחים דף ז' ע"ב: ו' ג' ולברך עליו. דהדלקת נר חובה משום שלום בית שלא יכשל בעץ או באבן [מרדכי (כמה מדליקין אות רצד)]. ואפילו למ"ד בנר יום הכפורים א"צ לברך מ"מ הכא משתמשין לצורך אכילה להכין כליהם וכלי סעודה משא"כ ביום הכפורים וכ"ש לדידן דס"ל דמברכין ביום הכפורים דחשבינן שלום בית אפילו בלא אכילה [מהר"ל בתשובה סימן קנ"ה] [קמ"ד]: י"ד א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשלו בעץ או באבן ועמ"ש סעיף א' ועיין סעיף ז': ח' טו' שכל אחד מברך. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זווית

ד' לא יקדים [ח] למחר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת וגם לא יאחר וואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהיא שעה ורביע קודם הלילה: הגה ועיין לקמן סימן רס"ז ואם היה הנר דולק מבעוד היום גדול יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת (טור):

ה' א' כשידליק יברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת אחד האיש ואחד האשה ג' ביום טוב צריך לברך להדליק נר של יום טוב וביום הכיפורים בלא שבת ייש מי שאומר שלא יברך ועיין לקמן סימן תר"י: הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) ויש מי שאומר שמברך י"ג א' אחר ההדלקה וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנו עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין ואחר כך מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג [מהר"ל] [מהר"ו אות כ"ט]:

ו' לבחורים ההולכים ללמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר שבת בחדרם ולברך עליו אבל מי שהוא אצל אשתו י"א אין צריך להדליק בחדרו י"א ולברך עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:

ז' אורח שאין לו חדר מיוחד וגם אין מדליקין עליו בביתו צריך להשתתף בפרוטה:

ח' ב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום אחד יש אומרים י"ב שכל אחד מברך על מנורה י"ב שלו י"ש

באר הגולה

ז. שם: ח. תוס' והרא"ש והמרדכי מהא דרב צלי של שבת בע"ש ברכות כ"ז: ו' (דהיינו בשעות זמניות י"ב שעות אפילו ביום ארוך וכדלעיל בס"י רל"ג בהגה): ט. תוספות בשבת כ"ה והרא"ש שם והרמב"ם בפ"ה ה"א וש"פ והר"ן והמרדכי ורב עמרם וסמ"ג ענשין ל' ורבי ירוחם נ"ב ח"ב: י. מרדכי והגהו' מיימון פ"ה אות א' בשם הירושלמי: כ. שם בתוספות וטור בשם י"א: ל. מרדכי שם: מ. בהגהת מרדכי בשם ראב"ה: נ. מצא בתשו' אשכנזי שו"ת מהר"ל סי' קצ"ט: ס. א"ז:

באר היטב

להדליק אחר החופה והיא תברך ע"ש. וכתב המ"א שדבריו תמוהים. ומיהו בדיעבד אם שכחה מלברך עד שחשיכה יש לסמוך אמהר"ש ועיין ס"ק ג' מש"ש. ומ"מ סגי בנר א'. מ"א ע"ש: י"א אחר ההדלקה. דאם תברך קבלה לשבת ואסורה להדליק וא"כ ביו"ט תברך ואח"כ תדליק כ"כ בס"ס הדרישה בא"ע בשם אמו. וכתב המ"א אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חז"ל ע"ש: ו' י"א ולברך עליו. אבל להדליק צריך שלא יכשל בעץ או באבן ועיין מ"ש ס"ק א'. מ"א: ח' י"ב ש"ל. דכל מה דמתוסף אורה יש בה שלום בית ושמחה יתירה

ד' למחר. ומכאן סמכו הקדמונים שמשגרין התינוקות לבתיהם קודם כדי שידליקו ולא ידליקו קודם. ש"ג: ה' א' כשידליק יברך וכו'. טוב שיהיה לה נר מיוחד להדליק בו מדי שבת בשבתו עטרת זקנים בשם פענח רזא. ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה מט"מ. כתב מהר"ש כשיש חופה ע"ש ומאחרים בה עד אחר שקיעת החמה והאשה אינה רוצה לקבל שבת לפני החופה אז תדליק הנר בלא ברכה קודם החופה ואח"כ בחשיכה תפרוש ידיה על הנרות ותברך. או תאמר לעכו"ם

Mechaber rules on when a guest needs to contribute to the cost of his host's *Shabbos* candles.

A guest שֵׂאִין לוֹ חֶדֶר מִיָּחָד אֲוֵרָה who does not have his own room אֵין מְדַלִּיקוֹן עָלָיו בְּבֵיתוֹ and

also, does not have anyone in his home who is lighting candles for him לְהַשְׁתַּתֵּף בְּבֵרוֹמָה צָרִיךְ לְהַשְׁתַּתֵּף בְּבֵרוֹמָה must participate in the lighting by paying a *prutah* towards the cost of oil or candles.

Discussions & Explanations

When must a guest be *mishtatef b'prutah*?

Mechaber rules that in certain circumstances, a guest needs to be *mishtatef b'prutah* in order to fulfill his obligation of lighting *Shabbos* candles. This applies when he does not have anyone lighting for him at home (for instance, if his wife is also away for *Shabbos*) and he does not have a *cheder meyuchad* where he is sleeping.

*Mishnah Berurah*¹¹¹ adds that if the guest is being hosted not only for sleeping but also for the *seudos*,¹¹² he is considered part of the household and fulfills the *mitzvah* of *Kavod Shabbos* with the candle-lighting of his host.¹¹³ He only needs to be *mishtatef b'prutah* if he is sleeping (without a *cheder meyuchad*) at the home of his host and either eating alone or eating his own food at his host's table.¹¹⁴

What is the *halachah* for a married couple being hosted for *Shabbos*?

Mishnah Berurah rules that a guest who is eating with his host for *Shabbos* is considered part of the household and fulfills his *mitzvah* of lighting *Shabbos* candles with the lighting of the host.

*R' Moshe Feinstein*¹¹⁵ adds that if a married couple or family is being hosted, it is customary for all the married women to light their own candles and recite the *brachah*.¹¹⁶

Can a guest be *mishtatef b'prutah* without giving his host money?

Mechaber rules that a guest who does not have a *cheder meyuchad* and does not have anyone lighting for him in his home should participate in his host's lighting by contributing at least a *prutah* toward the cost of the oil or candles, thereby acquiring a share in them. The *poskim*¹¹⁷ mention another option whereby the host grants his guest a share of the oil as a *matanah* (gift) with the guest performing a *kinyan* on it.¹¹⁸

Is the practice of being *mishtatef b'prutah* observed nowadays?

Aruch Hashulchan notes that the common practice in his day and age is not to be *mishtatef b'prutah* in the circumstances described by *poskim* as requiring it, although he is not sure what the justification for this is. *R' Moshe Feinstein*¹¹⁹ is likewise reported as noting that the common custom is that a guest need not be *mishtatef b'prutah*.

Sources & Notes

---

111. 263:33.

112. See *Chovas Hadar* [pg. 92 fn. 39] where he notes that a guest need not eat all the *Shabbos seudos* with his host in order to be considered a member of the household. Rather, eating just the evening *seudah* suffices. See, however, *Mah Nedaber* [pg. 13] for a dissenting view.

113. If he has a *cheder meyuchad*, he still needs to light there with a *brachah*. Although he has fulfilled his obligation of *Kavod Shabbos* with the host's lighting, he still needs to ensure that his room is adequately lit, similar to the case of

bachurim discussed in *se'if vav*.

114. *Shemiras Shabbos K'hilchasah* 45:1.

115. Cited in *Radiance of Shabbos* [pg. 11].

116. See *se'if ches* where *Mechaber* and *Rama* discuss where and how she may light in her host's home.

117. *Mishnah Berurah* [263:35].

118. See *Mishnah Berurah* [677:3] and *Sha'ar Hatziyon* [677:9].

119. *Radiance of Shabbos* ch. 2 fn. 17. See also *Mesores Moshe* vol. 1 note 130.

